

Glasnik

Srijedom

Online dvotjednik za javna pitanja

Izlazi svake druge srijede

Zagreb, 25. ožujka 2009.

Izvanredna naklada

*urednica: Lovorka Dragun Mirković, dipl. oec.
grafički urednik: Hrvoje Mirković, news informatičar*

Marijan Krmpotić, prof.

Jasenovac: mit i stvarnost

Tomislav Vuković, dipl. teolog

Fotokrivotvorine o jasenovačkom logoru

4

Naklada:
27.000 primjeraka

Palim svijeću

Ivan Toš

Palim danas crvenu, bijelu
i plavu svijeću.

Za duše umrlih: da nam
otпустиš duge naše kako
i mi otpuštamo dužnicima
našim.

Pa neka vam je pokoj braćo
rasutih kostiju. I neka je
lako duši Matinoj, pokošenu
ni za što. Bratu njegovu Iliji
neka je lako. Susjedu njihovu
Andriji, pokošenu ni za što.

Mir duši Lukinoj, jedincu
Anđinu, nestalom. Ivanu,
Tadiji, Stjepanu, Mladenu,
nestalim. I svima nestalim...

A i koscima njihovim neka
bude lako.

Mir kostima zaspalim u zemlji
hrvatskoj, njemačkoj, ruskoj...

Lako im bilo more Jadransko.
Laki oceani.

Da nam otпустиš duge naše
kako i mi otpuštamo dužnicima
našim.

Palim svijeću

(1985.)

Hrabrost

Hrabrost je biti domoljubni Hrvat. Velika je hrabrost živjeti kao Hrvat. Pisati istinu o Jasenovcu hrabrost je koja nema granica. Danas u Republici Hrvatskoj.

Sve to odlikuje junake ovog broja „Glasnika Srijedom“.

PROFESOR MARIJAN KRMPOTIĆ

Rođen 1928. u Senju. Na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu kod vrsnog učitelja hrvatskog jezika i vrlog Hrvata profesora Ljudevita Jonkea diplomiral odličnim uspjehom. Naddiplomski studij iz političkih znanosti završio na L'Institute D'Études Européennes de Genève. Radil: na Radio Zagrebu; u Kairu visiting profesor na Visokoj školi za jezike (Higher School of Languages); na Filozofskom fakultetu u Zadru lektor engl. jezika; u Institutu dr. Franje Tuđmana u Opatičkoj 10 asistent/doktorand; na HTV do umirovljenja urednik. Za svoje djelatnike HRT tiska 1992. njegov Jezični priručnik. Govori englezki, francuzki, talijanski i srbski. Prevel je dvadesetak knjiga.

Od 1990. u izseljeničkom i domovinskom tisku objavljuje članke u obranu hrvatskoga jezika i hrvatskog korien-skog pravopisa Zagrebačke filološke škole. Odlučan je protivnik svakog pravopisa u nas tiskana po Vukovu srbskom izgovornom pravopisu, sročena i sačinjena (po JUS-u) za nenaravni srbskohrvatski ali srbski jezik za Hrvate. Devet godina kasnije 2001. uz novčanu pomoć hrvatskog izseljeničtva u Australiji, tiska u nakladi AGA-PA "Hrvatski jezični priručnik". To je nakon 1944. prva knjiga na korienskom pravopisu u kojoj prof. Marijan Krmpotić stručno, sustavno s primjerima, dostupno svakom pismenom čitatelju, predstavlja hrvatski jezik u cijeloj njegovoj razgranatosti uz naputke kako se kloniti natruha srbskih balkanizama koji su se u hrvatskom taložili više od stotinu godina. Neupućene savjetuje da ih valja iztribiti iz hrvatskoga jezika kano sve ostale tuđice iz drugih jezika, primjerice iz englezkog, turskog, talijanskog, francuzkog.

Prof. Marijan Krmpotić odlučno stoji u obrani ne samo hrvatskog jezika, nego na vjerodostojnim vrelima istinom pobija sve velikosrbske krivotvorbe u suvremenoj hrvatskoj poviesti. U knjizi ISTINA ĆE UVIK NA SVITLO ustaje protiv svih koji hoće našu poviest krojiti po svojoj mjeri; protiv svih koji hoće svojim potvorama osporiti Hrvatima pravo na Državu. Prokazuje sve koji kriminaliziraju borbu Hrvata za slobodu i "Jasenovačkim

mitom" zlogovorom i klevetama hoće hrvatski narod ocrniti za genocid. Ustaje protiv četnika Srbijanaca koji su za okupacije bili Niemcima saveznici u tamanjenju komunisti i Židova, pa da tu svoju sramotu sa sebe speru, poslije 1945. svoje su prljavo rublje došli k nama prati i sušiti u našem dvorištu. Srbijanski antifašisti zatočeni u Jasenovcu (sic!). U razčlanbenoj obradi velikosrbskoga "jasenovačkoga mita" prof. Marijan Krmpotić tumači svrhu srbokomunističke poviestne krivotvorbe o Jasenovcu i u svojem pristupu zločudni srbijanski "jasenovački mit" razkrinkava u SRBSKU FARSU O HRVATSKOJ GENOCIDNOSTI - što on zapravo i jest!

Prof. Marijan Krmpotić nikada nije bil član ni jedne političke stranke. Kano nepatvoren Hrvat uvijek je razlikoval politiku od rodoljublja. Njegova jedina stranka uvijek je bila samo Hrvatska. Sve što čini za Hrvatsku čini iz odanosti svojoj Domovini.

Zato završavam riečima kojima mu je književnik Ivan Ićan Ramljak posvetil svoju zadnju knjigu "Doživljena prošlost":

"Dragom prijatelju i kolegi, gospodinu Marijanu Krmpotiću za sva dobra djela što radi za svoj hrvatski narod"

Tvoj Ićan Ramljak, Zagreb 16.2.2006.

Prof. Marijan Krmpotić danas u mirovini živi u Zagrebu.

NOVINAR TOMISLAV VUKOVIĆ

Tomislav Vuković rođen je 1955. u Subotici, gdje je završio osnovnu školu i gimnaziju. U Zagrebu je diplomirao na Teološkom fakultetu, a studirao je i na zagrebačkom Filozofskom fakultetu.

Novinarstvom se s prekidima bavi više od dvadeset godina, a objavljivao je u Glasu Koncila, Danasu, Večernjem listu, Vjesniku, Fokusu, Hrvatskom slovu, Subotičkim novinama, subotičkoj Hrvatskoj riječi, te budimpeštanskom Hrvatskom glasniku.

Sada radi u Glasu Koncila.

T. Dragun

HRVATSKA KNJIŽARA

www.knjizara.hrvatskauljudba.hr

preporučuje Vam novu knjigu

Dr. Radoslava Marića:

MOJA POLNOĆKA

Cijena 150,00 kuna + poštarina

Izdvajamo iz ponude antikvarijata (cijene treba uvećati za poštarinu):

<i>Andrea Majocchi: DNEVNIK KIRURGA,</i> str. 238, 1943. godina	35,00 kuna
<i>Mila Miholjević: ZA SVIJETLOM,</i> str. 168, 1941. godine	40,00 kuna
<i>Gunnar Gunnarsson: LJUDI NA BORGU,</i> str. 344, 1944. godina	45,00 kuna
<i>Edmondo de Amicis: SRCE,</i> str. 252, Knjižara L. Hartman, Zagreb	60,00 kuna
<i>Antonio Fogazzaro: MALI STARINSKI SVIJET I i II,</i> str. 155+179, 1942. godina	75,00 kuna

Marijan Krmpotić, prof.
Marijan Krmpotić, prof.

Jasenovac: mit i stvarnost

Jasenovac: mit i stvarnost

Ulomak iz knjige političkih eseja
„ISTINA ĆE UVIK NA SVITLO“

ČEMU I KOMU SLUŽI MITOMANIJA OKO LOGORA JASENOVAC

"Mitomanija je znanstveni naziv za bolestnu sklonost laganju i preuveličavanju vlastitih ili tuđih doživljaja". (1)

I. UMJESTO PROSLOVA

Sve su zemlje u ratu, a neke i u predraču i poraću, imale sabirne (koncentracijske) logore radi obrane od neprijatelja koje je valjalo držati pod nadzorom. Prvi sabirni logor u nas osnoval je 1940. u Kruščici kod Travnika za frankovce (ustaše) i komuniste dr. Ivan Šubašić ban Mačkove Banovine Hrvatske. Nakon Uzkršnjeg ugovora 1937. o prijateljstvu s jugoslavenskom profašističkom Vladom Milana Stojadinovića i Benito Mussolini držal je Ustaše u logoru na Liparima. Kako vidimo sabirne logore imale su i zemlje s demokratskim i države s totalitarnim režimima. I demokratska država kano SAD imala je za rata sabirne logore u kojima je držala izobčeni- ma iz društva građane čija je krivnja bila samo ta što su bili Japanci ili Niemci. Za Vladu u Washingtonu bili su neprijatelji. (2) Novinarica Dorothea Langue (3) svojim fotografijama dokumentirala je život u tim logorima. Trebal je to biti dokaz svietu kako se s logorašima u SAD-u humano postupa. Nu, njezine fotografije nikad nisu objavljene. Vojska ih je pohranila u državni arhiv daleko od očiju javnosti. Prizori na njima su jezivi (4). Nalik onima kako su nacisti postupali sa Židovima u Europi.

II. NDH

Kako bi se obranila od neprijatelja i hrvatski narod zaštitila od terora komunističkih diverzana-

ta i četničkih koljača, mlada Hrvatska Država koja je od prvog do zadnjeg dana bila u ratu za obstanak - u Jasenovcu je imala ratni zarobljenički logor ustrojen i kano 'radni logor' s ratarskim jedinicama i obrtničkim radionama. Uz kažnjenike kriminalce i ratne zarobljenike komuniste i četnike, u logoru bijahu zatočeni i ostali društvu neprilagođeni ili nepoćudni članovi: skitnice, šverceri, homoseksualci, masoni, Ćigani i Židovi. Partizani i četnici nisu imali zarobljeničkih logora. Zarobljenike su likvidirali po kratkom postupku. Nu, kako je partizanima nedostajalo boraca za prve redove, poštedjeli bi zarobljene Domobrane ako bi im se dragovoljno (?) pridružili. Zarobljene visoke domobranske i ustaške častnike prije nego bi ih likvidirali, gledali su zamieniti za partijske glavešine u hrvatskim uzama.

OPAZKA: Predsjednik KNOJ-a i vrhovni zapovjednik JA drug JBTito tek je 30.6.1945. izdal naredbu da se kod svake armije ustanovi Odsek za ratne zaobljenike. (5)

Ako se jedna moćna vevlvašt kano SAD u ratu koristila koncentracijskim logorima radi svoje zaštite od neprijatelja - iz istoga razloga koncentracijskim logorima koristila se i mlada Hrvatska Država netom u ratu rođena.

III. BIEG JOSIPA BROZA TITA IZ SRBIJE

Po upadu Hitlera u SSSR sve su europske Komunističke partije dobile iz Moskve od Kominterne nalog da moraju dizati revolucionarne ustanke protiv fašističkog okupatora i svojim subverzivnim djelatnostima, sabotažama i diverzijama, zadržati što veći broj udarih snaga Wehrmachta

dalje od Iztočne Fronte i pomagati Crvenoj Armiji. Zbog površna poznavanja četničkog mentaliteta i preduga izbjivanja iz zemlje, a kako bi impresioniral Staljina, JBTito donieti će izhitrenu odluku kobnu po uspjeh komunističkog partizanskog pokreta u Srbiji. Očito, prevaril ga je dojam sveobće radosti i uzhita kojima je hrvatski narod dočekal Niemce kao saveznike i uzpostavu Hrvatske Države, pa je beznačajnim držal osnutak prvog partizanskog odreda od nekoliko komunista u šumi Brezovica kod Siska 22. lipnja 1941. S druge pak strane masovne demonstracije u Beogradu 27.3.1941. protiv Trojnog Pakta duboko su ga se dojmile. Od brojnih uzvika "Bolje rat nego pakt! Bolje grob nego rob!", nije čul i "Sprem'te se, sprem'te!" Ili ih je držal sporednima, sporadičnima. Zato, zaveden ratnim poklicima "Bolje rat nego pakt!" krivo prosuđuje da je snažno ratno, neprijateljsko raspoloženje Srbijanaca protiv Trojnog Pakta baš ono što KPJ-u jamči uspjeh oružanog ustanka protiv njemačkog okupatora u Srbiji! Nu, nije bilo baš sve tako! Previdil je bil činjenicu da masovne demonstracije u Beogradu 27. marta 1941. nisu bile samo puka pobuna protiv Trojnog Pakta plaćena novcem britanskih agenata među oficirskim srbijanskim kadrom. Bil je to zapravo vojni prevrat četnički nabrijanih kraljevskih oficira za svrgnuće Kneza Pavla i namjestništva, uztoličenje kralja Petra II. i ukinuće Banovine Hrvatske. U sporazumu Cvetkovića i Mačeka čaršijski veliko-srbski hegemonisti vide gubitak svoje dominacije u Kraljevini Jugoslaviji i s njom 'kapitulaciju' Srba pred Hrvatima u borbi do "iztrage naše ili vaše".

CKKPJ u Beogradu 4. srpnja 1941. na priedlog JBTita donosi odluku da komunisti 7.7.1941. (6), najprvo u Srbiji krenu na ustanak protiv njemačkog okupatora. Tom odlukom je CKKP-u na krivim pretpostavkama JBTita, učinil stratešku pogriješku glede uspjeha komunističkog ustanka u Srbiji. Politički promašaj te odluke vidi se u zanemarivu odazivu Srba na komunistički ustanak. U škripcu, hoteći popraviti teško stanje u kojem se našal zbog svoje izhitrene odluke, pa

da spasi ugled sebi i KPJ-u, JBTito će nekoliko puta doći k Draži Mihajloviću na Ravnu Goru tražiti savezništvo protiv Niemaca. "*Danas je kod mene opet bio onaj Rus!*" - reći će pukovnik Draža Mihajlović svojim oficirima poslije zadnjeg sastanka s JBTitom u Brajićima 26.10.1941 (7). Za četnika i monarhista Dražu Mihajlovića kraljevskog oficira, JBTito je samo agent Moskve ubačen u Srbiju dizati komunističku boljševičku revoluciju i svrgnuti Kralja, pa je partizane smatrao većim neprijateljima od Niemaca. Zato su Dražini četnici 25. studenog, zajedno s Niemcima iztjerali komuniste iz Srbije pošto su zauzeli grad Užice i srušili komunističku "Crvenu republiku". Do 5. prosinca 1941. u Srbiji su svi komunistički partizanski odredi razbijeni, uništeni. JBTito s CKKPJ-u bježi na sigurno u iztočnu Bosnu koju je Jure Francetić sa svojim dragovoljcima netom očistil od četnika (8).

OPAZKA: Komunistički ustanak u Srbiji ugušen je zbog brzopletnosti i krive procjene JBTita da Srbi više vole njegova brkata Staljina od svojega golobrada Kralja. Komunistički revolucionarni pokret doživjel je u Srbiji toliko težak poraz da se JBTito u Srbiju mogal vratiti tek 1944. sa sovjetskim tenkovima. Štoviše, zbog teških odmazda za svakog ubijenog Niemca, odtada su i seljaci u Srbiji okupacijskim vlastima sami prijavljivali komunističke jatake, agitatore, sabotere i diverzante. Srbijom se orila četnička pjesma: "*Od Topole pa do Ravne gore, svud su straže đenerala Draže!*"

Navodno, za cijelo vrijeme rata po Srbiji su švrljale samo 3 partizanske brigade s ukupno 1420 boraca (9) prema 138 brigada koliko ih se navodno bilo skupilo u Hrvatskoj i Bosni. Naime, Talijani su do jeseni 1941. na zahtjev četnika da se taj dio Hrvatske pripoji Italiji, ponovno zaposjeli cijelo područje talijanske interesne sfere koje su bili djelomično napustili poslije Rimskih Ugovora (18.5.1941.) pošto su se dogovorno sa Zagrebom od 26.8.1941. trupe NDH s tog područja morale povući. Nu, već 15. siječnja 1942. i Generalštab 2. Armate opet povlači trupe s tog područja službeno pod nadzorom Talijana, ali ne vraća ga u NDH, nego ga ostavlja na čuvanje Četničkoj dobrovoljačkoj antikomunističkoj miliciji (Milizia Volontare AntiComunistica - MVAC) iz Dinarske divizije popa Đujića. U lipnju 1942. u taj prostor u kojem nema hrvatskih oružanih snaga, upada pet komunističkih brigada u bjehu iz Srbije i Crne Gore. (10) Teško je odrediti koje su to bile brigade. Naime, Komunisti su svojim brigadama prigodice mjenjali i imena i brojeve, napuhavali im tako brojnost da zbune neprijatelja ili da prevare mjestno stanovništvo svojom snagom; ili pak da bi pri bjehu lakše zameli trag. Često su jedne te iste brigade povremence dopodne bile Sedma Lička, a predvečer Trinaesta Dalmatinska, pa sutradan Dvadeseta Krajiška; ili bi 13. primorsko-goranska divizija za potrebe prekonoći postala 43. istarska ili 35. lička, pa onda dođoše i Korpusi; i t.d.

OPAZKA! Glede pak 10. zagrebačkog korpusa poznato je da je po nalogu JBTita Generalštab JA spriečio da 10. Zagrebački Korpus 8. svibnja 1945. uđe prvi u prazan Zagreb iz kojega su se povukle trupe NDH. Korpus je 3 dana moral čekati na iztočnim prilazima gradu. Za to vrijeme u Zagreb je prva ušla 45. srbska divizija iz sastava Prve Armije. U njoj su bili pretežito razularen i amnestirani četnici prerušeni u partizane koji još svi nisu ni imali crvenu zvijezdu na šajkačama, ali su im zato svima obrazi bili neosunčani od netom obrijanih četničkih brada. Njima je bilo i tri dana dosta da svojim zlosiljem među inim zločinima napune i Jazovku ranjenicima iz

bolnice na Sv. Duhu. Tako se JBTito pobrinuo da Zagrebčani budu zahvalni Srbima što su ih oslobodili (sic!).

IV. JUGOKOMUNISTI INSTRUMENT VELIKE SRBIJE

Nu, kako bi svoju izhitrenu odluku zlokobnu po revolucionarni partizanski pokret i ustanak u Srbiji 1941. zatajio i izbrisao iz poviestnih zapisa, JBTito je - čim ga je Crvena Armija ustoličila na vlast u Beogradu - naredio da "Antifašističko veće narodnog oslobođenja Srbije" (AVNOS) na zasjedanju 15.11.1944. službeno proglasi nadnevak 7.7.1941. za "Dan ustanka u Srbiji", a četnički pokret proglasi kvislinžkim zbog suradnje s fašističkim okupatorom. Pošto je JBTito dal smaknuti đenerala četničke "vojske u otačbini" Dražu Mihajlovića, Srbijanci ubrzo spoznaše da Kralj ostaje u Londonu i da nema "povratka na staro" - pa se u Srbiji u novoj jugoslavenskoj situaciji zbil "coup de théâtre" (nagli preokret) u politici. Srbijanci brže-bolje na šajkačama četničke kokarde zamieniše petokrakim zvijezdama i kano listom pristadoše uz JBTita. Onda se po Beogradu za novopečene partizane govorilo: "Pametani Srbin ode u četnike, a vrati se iz partizana!" Napokon, 21.12. 2004. po izmjenama Zakona o pravima boraca, Skupština Srbije je četničkog đenerala i njegove Ravnogorske četnike izjednačila s komunističkom "Narodnooslobodilačkom vojskom" premda im je JBTito 17. 7. 1946. dal ubiti đenarala zbog progona komunista. Srbija je izjednačenjem četnika i partizana, cjelokupnu svoju poviest jednim dekretom Srbijske Skupštine i Dražinu četničku vojsku u otačbini svrstala na stranu pobjednika u II. svjetkom ratu. Da ne bude zabune, Dražu Mihajlovića je i predsjednik SAD Harry Truman odlikoval za zasluge u borbi protiv komunista. Odličje je uručeno posthumno njegovim kćerima.

OPAZKA: JBTito aboliral je još 1944. četnike koji su branili njemačku okupaciju u Srbiji - za razliku od Ustaša koji nisu nikad bili abolirani

jerbo su branili svoju domovinu Hrvatsku. Njih su prvo Englezi na prevaru razoružali i predali četničkim koljačima. Kostu su ostavili razbacane po Bleiburžkom polju i u jarugama i Hudim jama-ma uzduž Križnih Puteva. Tako na ovim prostorima samo Hrvati ostaju kano loši momci, premda su četnici Hrvate ubijali u Hrvatskoj, dok Ustaše nikada nisu ušle u Srbiju.

Nu, Srbijanci nakon poraza Hitlerove Njemačke prihvatit će komunističku Novu Jugoslaviju zato jerbo za njih je svaka Jugoslavija bolja od nikakve! Po logici stvari njima je kano najbrojnijem narodu u svakoj Jugoslaviji osiguran hegemonistički položaj. Budući da je četnička ideologija duboko usađena u srbski mentalitet (11), četnički projekt o Velikoj Srbiji bi tako usađen i u temelje komunističkog režima Nove Jugoslavije, pa jugokomunisti u KPH zbog prevladajuće većine Srba u Partiji postat će i sami instrumentom velikosrbskih interesa. Zato se u Novoj Jugoslaviji više nije znalo gdje prestaje partizanstvo, a gdje počinje četništvo, a Srbijanci će 1963. u znak zahvalnosti JBTitu preimenovati grad Užice u "Titovo Užice", valjda da se izkupe što su ga prije 20 godina iz Užica u biegu odtjerali. Amnestirani po JBTitu ili unovačeni u JNA četnici već 1945. svojim pokoljima učinit će od Slovenije najveće grobište Slovenaca i Hrvata. Počeli su od Bleiburga, pa dalje po Križnim Putima od logora do logora smrti diljem NFRJugoslavije, uključujući i Jasenovac koji je nastavio radom kano partizanski logor. Samo u tom Partizanskom Jasenovcu partizani i u partizane prerušeni četnici su poslije 1945. ubili oko 30.000 što domobranskih što njemačkih ratnih zarobljenika i Volksdeutschera, a ni broja se ne zna koliko seljačkog puka iz bleiburžkog zbjega - jerbo po njihovu računu Hrvata je nakon rata trebalo biti za milijun duša manje!

OPAZKA: Zašto JBTito nikada nije zakročio u Jasenovac? Zašto je OZNA nakon rata zaplijenila dnevnik od supruge uglednog zagrebačkog kirurga Julija Budisavljevića, u kojima je Diana Budisavljević imala zapisane podatke o srbskoj

djeci koju je spasila iz logora u Jasenovcu uz pomoć Katoličke Crkve, Caritasa i Crvenog Križa?

Nu, da bi mogli zavladata i u komunističkoj Novoj Jugoslaviji Srbijanci su se iz petnih žila trudili zataškati, da se zaboravi, da su za njemačke okupacije pomagali Niemcima kano saveznici očistiti Srbiju od komunista i Židova. Da su Srbiju već do početka 1943. učinili *Judenrein* - što NDH još nije bila - kako se vođa Nove Srbije general Milan Nedić pohvalio Hitleru za državne posjete 18.9.1943. Na to je u Zagreb odmah doletio glavom Heinrich Himmler šef Gestapoa zadužen za „konačno rješenje“ (12) nezadovoljan što i NDH nije još *Judenrein* kano Srbija. Naredio je da židovsko pitanje u NDH odtada prelazi u ruke Gestapoa koji će sve Židove iz Hrvatske, na trošak vlade NDH, prebaciti u logore u Njemačkoj.

OPAZKA: Taj podatak, uz još neke druge nezgodne podatke po Srbijance, srbijanski historiografi ne spominju. Primjerice, budući da su za Ustaše neprijatelji bili Srbi, a ne Židovi, u Jasenovcu su unutarnju zatočeničku upravu prepustili Židovima slobodnjacima koji su, kako kaže negdašnji član CKKPJ i bivši zatočenik u Jasenovcu Ante Ciliga bili tolko bezdušni ne samo prema Srbima i Ciganima, nego i prema pripadnicima svojega naroda da su se Ustaški stražari zgražali nad njihovom okrutnošću.

V. PROBOJ IZ JASENOVCA - PLOD BOLESTNE MAŠTE

U svojim preuveličavanjima uloge KPJ u NOB-u, ćirilica jugokomunistička historiografija nije se žacala služiti tolko pretjerano priesnim lažima, nepojmljivima zdravu razumu. Primjerice među grube neistine i komunističke izmišljotine svakako spada tolko ružna laž da oči bode. Bezumnija je bajka da je KPJ organizirala proboj logoraša iz Jasenovca i da su se logoraši pošto su svladali ustaške straže, pridružili partizanima u borbi protiv okupatora! Dokaza nema da je ikak-

va organizacija KPJ ikada organizirala proboj logoraša iz Jasenovca, ikada pa ni u travnju ili svibnju - nikada! Nije je bilo ni blizu. Štoviše ni nikakva prodora iz Jasenovca nikad nije bilo! Ni ti ga je moglo biti, ako je istina ono što beogradski srbokomunistički auktori drobe o užasnim uvjetima života logoraša u Jasenovcu! Zar bi onda ti jadnici u podrtoj odjeći i obući, izgladjeni, izmrcvareni zlonasiljem, boleštinama i prisilnim radom iscrpljeni - zar bi ta kukavna fizički i psihički slomljena bića, te ruine od logoraša imali snage svladati snažne naoružane ustaške stražare? Naravno - da ne bi! Nu, svejedno, i bez srbijanskih preuveličavanja ustaških zločina i pretjerivanja i odurnih im laži o tamo nekakvim spaljivanjima golih logoraša da je sav logor *mirisao na roštilj (13)* - sudbina tih logoraša doista je bila strašna, tužna i ružna. Tih dana Srijemska Fronta je probijena, razpala se obrana na crti Drava-Bilogora-Ilova-Banova Jaruga-Novska-Jasenovac-Sava (14). Koncem travnja 1945. Jugoslavenska Armija (15) tek što nije stigla do Jasenovca. Trupe NDH i Wehrmachta povlače se prema Zagrebu, a uz njih i mnoštvo seljačkog i gradskog stanovništva uzpaničeno bježi što dalje od partizana prema zapadu. I logor u Jasenovcu osvanul je zato jedno jutro bez stražara. Logoraši su slobodno izšetali iz logora i razmiljili se kud-koji. Neki su pošli u Bosnu. Na žalost, tamo natrapali na Rommelovce na povlačenju iz Grčke. Neki su pak krenuli prema Austriji uzpaničeni glasinama da po dolasku partizani ubijaju sve preživjele logoraše, jer da nisu bili izdajnici i ustaški doušnici - pobili bi ih Ustaše.(16) Koliko u priči mladog postolara logoraša koji bježi iz Jasenovca za hrvatskom vojskom u Austriju od straha da ga partizani ne zakolju kad ga već nisu ubile Ustaše ima žive istine - potvrđuju Dahauski procesi u Sloveniji između 1947. i 1949. U tim montiranim procesima, JBTito je sve preživjele logoraše iz logora u Dahau, njih tridesetak starih komunista prekaljenih revolucionara i španjolskih boraca - iz istog razloga, nevine, po dobroj staljinističkoj navadi, dao osuditi bud na smrt i smaknuti 18.5.1958., bud na dugogodišnju robiju da skapaju na Golom otoku.

VI. JASENOVAČKA BAJKA

Nu, Srbijanci u duši bizantski prepredenjaci i sviestni da je laž važnija od bitke i da sto puta opetovana laž biva istinom - domislili su se jadu, pa se uzeše se naveliko služiti lažima, poluistinama i krađom, pripisujući u svoju korist zasluge drugih naroda za pobjedu socialističke revolucije u Jugoslaviji - krivotvoreći poviest NOB-a u Jugoslaviji. U njoj se nisu libili čak ni uzurpirati za sebe i logor u Jasenovcu. *Oni su se isto tukli protiv okupatora, doduše ne u Srbiji nego u Hrvatskoj. Naime, iako Srbijanci nisu u užoj Srbiji ginuli po "šumama i gorama za Tita i Staljina" nego padali ubijajući komuniste za "Kralja i Otačbinu" - zato su s druge strane Srbi hrabro ginuli za Tita i Staljina i to njih od tridesetak (17) tisuća, pa navise do stotina i stotina tisuća i do 2 milijunima i više u logoru Jasenovac u Hrvatskoj (sic!).* Jerbo ciela NDH bila je jedan logor, jedan Jasenovac, kažu oni (18). Četnička je Srbadija stoga proglasila Jasenovac milijunskim srbskim gradom pod zemljom kako bi umnožbom i napuhavanjem broja srbskih žrtava hotimice izazivala što veću mržnju Srba na Hrvate i što krvaviji revanšizam polučila.

VII. SRBSKA FARSA O HRVATSKOJ GENOCIDNOSTI

Četnici Milana Nedića u Srbskoj državnoj straži, četnici Ljotićeva Srbskog dobrovoljačkog korpusa i četnici Draže Mihajlovića uz blaoslov Srbske pravoslavne crkve od 1941. do 1944. tamanili su zajedno s Niemcima srbijanske komuniste i Židove, pa su već do 1943. prema izvješću Wilhelma Fucksza zapovjedinka *SS Einsatzgruppe* Berlinu - Srbiju učinili *Judenrein* oliti *Judenfrei*. Nu, po završetku "Narodno oslobodilačkog rata" Srbijanci u komunističkoj Jugoslaviji hoće pošto-poto sa sebe sprati kvinslinžku hipoteku i izkupiti se nakon osude četničkog pokreta, pa im doista ništa drugo nije preostalo doli šlepati se uz prečanske Srbe. Protuhrvatskom promičbom prikazuju partizanski pokret u Hrvatskoj jugos-

lavenskim pače srbskim. Uzeše zato preuveličati broj svojih žrtava u logorima za vrijeme NDH i s tim se dičiti kano nekom ratnom pobjedom. Pomoću lažno napuhanog broja žrtava u Jasenovcu predu niti Jasenovačke bajke. Iz bajke potom grade svoj Jasenovački mit. Podkriepuju ga otrcanim agitpropovskim krilaticama o ugroženosti Srba u Hrvatskoj od strane većinskog genocidnog hrvatskog katoličkog naroda - kako bi za srbsku etničku manjinu dobili položaj konstitutivnog naroda u SR Hrvatskoj. Podlu klevetu o genocidnosti Hrvata uz blagonaklonost KPJ-u i usrdnu podporu Srbske pravoslavne crkve, beogradska velikosrbska čaršija poslije 1945. svojim će masonskim svezama proturiti diljem svijeta i na taj način skrivati srbske zločine nad hrvatskim narodom. Poslije pokolja na Bleiburgu i na Križnim Putevima, obespravljeni pod tiranskom moći Srba u KPJ, Hrvati postaje izobčenicima u vlastitoj domovini i ne imahu mogućnosti suprotstaviti se tim izpraznim velikosrbskim klevetama. Uz to Hrvatska u jugokomunističkoj Jugoslaviji, uztrojenoj unitaristički po uzoru na Staljinov SSSR, nije bila samostalna država, pa nije bila ni činbenik međunarodne politike. Kako nije imala svojih državnih prava nije ni mogla interese Hrvata štititi istinitom protupromičbom od poviestnih krivotvorbi i rasističkih klevetanja velikosrbske beogradske čaršije. Stoga je, na žalost našu, ta četnička velikosrbska izmišljotina o genocidnosti hrvatskog naroda kolala po svijetu godinama kano poviestna istina.

VIII. INSTITUT U OPATIČKOJ 10

"Kano sudionik u NOB-u, znanstvenim sam radovima na temelju dokumenata pobijal beogradske krivotvorbe o NOB-u u Hrvatskoj. Velikosrbska beogradska čaršija nakon osude četničke ideologije 1945. zbog suradnje s okupatorom, hoće u Novoj Jugoslaviji pod crvenom zastavom Partije skučiti hrvatski identitet NOB-a. Njihov jasenovački mit o genocidu nad 1,700.000 Srba u NDH običan je trik psihološkoga protuhrvatskoga ratovanja. Hoće nam usaditi kompleks krivnje i

tako zadobiti utjecaj nad nama. Gospodovati nad nama" - dr. Franjo Tuđman (19) u povodu kritike u časopisu "Komunist". Osiljena srbijanska unitaristička struja u CKKPJ-u kano znak svoje pobjede tiskom je u Beogradu 1963. na srbskom i na ćirilici objavila "*Pregled istorije SKJ*" kano službenu verziju poviesti NOB-a u Jugoslaviji. Zato se svaki kritički osvrt na nj mogao ocieniti kano napadaj na politiku CKKPJ-u i biti prokazan kano izpad kontrarevolucionarnog nacionalizam. "*Pregled*" je bil toliko protuhrvatski intoniran da je metodom prešućivanja bitnih činjenica ili njihovim izkrivljenim tumačenjima partizanski pokret u Hrvatskoj zamalo bio sveden samo na logor u Jasenovcu. Velikosrbski krugovi u Beogradu uvjereni bijahu da je njihov lažni milijunski broj jasenovačkih žrtava opetovan stotinama puta već postal tvrdim poviestnim dokazom da Srbi u zajedničkoj državi s Hrvatima mogu živjeti neugroženi od hrvatske genocidnosti - samo ako Srbi u njoj i gospoduju! U Zagrebu je "*Pregled istorije SK*" izazval javnu sablazan i komešaje unutar Partije pa je "Komisija Izvršnog komiteta CKKPH za historiju KPH" dala zadatak direktoru Franji Tuđmanu da na "*Institutu za istoriju radničkog pokreta Hrvatske*" održi Simpozij koji će izraditi kritičke primjedbe i izpravke za popravljenu verziju beogradskog ćilichnog izdanja "*Pregleda istorije SKJ*". Nu, čim su u CKKPJ-u čuli za Simpozij u Zagrebu, iz Beograda dreknuse glasine o "provali hrvatskog nacionalizma" na Institutu Franje Tuđmana koji je bil u sukobu s beogradskim velikosrbskim krugovima još zbog svoje natuknice u Vojnoj Ekciklopediji o hrvatskom antifašističkom pokretu u Hrvatskoj. Kako je bilo i za očekivati, unatoč kritičkim zaključcima Simpozija o ćirilichnom *Pregledu istorije SKJ*., Partijski vrh u Zagrebu, odnosno CKKPH *presamitio se* (hrv. = pognul glavu), kako rekoše, izped nadiručeg državotvornog srbijanskog centralizma i u organu Partije "Komunist" Franju Tuđmana podvrgnul oštroj kritici zbog skretanja sa službene partijske linije u građanski nacionalizam.

IX. POGOVOR

Nezahvalno je licitirati o brojevima žrtava u ratu posebice glede logora u Jasenovcu. Nu, premda su partizani 1945. pokupili svu dokumentaciju iz logorske pohrane i odneli je u Beograd, svejedno se u Tuđmanovu Institutu u Opatičkoj 10 pristupilo znanstvenim iztraživanjima kako bi se došlo do što točnijih podataka o njihovom broju i pobila lažno napuhana velikosrbska svjedočenja kano farsu o genocidnosti hrvatskog naroda. U međuvremenu je u Institut pod oznakom Povjerljivo stigal Popis žrtava rata 1941.-1945. koji je Savezni zavod za statistiku učinil po nalogu Saveznog izvršnog vijeća od 10.6.1964. Po tom popisu Saveznog brojitbenog zavoda u svim logorima i zatvorima stradalo je 59.635 ljudi - najviše Srba, pa Hrvata i tek za Hrvatima Roma i Židova! Sveukupni gubitci srbskog pučanstva u ratu na području ciele Jugoslavije iznosili su 575.741 duša. Uzevši povjerljive podatke Saveznog izvršenog vijeća i na temelju svojih iztraživanja Bruno Bušić je usporedbenom metodom prema broju pučanstva po Republikama iz popisa 1931. i 1948. izračunal da je prema ukupnim demografskim i neposrednim ratnim gubitcima pučanstva u SFRJ - samo Hrvatska na dan 15. III. 1948. imala manji broj pučanstva negoli 1931. dok je Srbija 1948. imala 14,25% stanovništva više negoli 1931. Rezultate svojih iztraživanja objavil je 1969. u Hrvatskom književnom listu br. 15, pod naslovom "Žrtve rata". Zaključak potvrđuje da su za rata Hrvati bili žrtvama četničkog genocida. A ne obratno! Ta demistifikacija srbskog Jasenovačkog mita o genocidnosti hrvatskog naroda čini srbski Jasenovački mit farsom pred očima cielog svijeta.

OPAZKA: To ipak nije zaustavilo srbijanski stroj laži o Hrvatima i Jasenovcu, pa nam ostatci srboslava i jugića pod zaštitom judeomasona iz međunarodne zajednice ne dopuštaju da kano svi ostali narodi svoje zločine i junačtva pospremimo u poviestnice i s njima za sva vremena razkrstimo kano primjerice Mađari i Talijani.

X. ZAGLAVAK

"Ako Srbi zločine opravdavaju Jasenovcem, možemo pitati što mu je predhodilo" - Tonino Picula, ministar vanjskih poslova u Račanovoj koalicijskoj vladi (2000.-2003.). (20) Srbende odgovoru na to pitanje lukavo bizantski izmiču, ali Hrvate i dalje opanjkavaju, pa se još uvijek na račun Jasenovca iz judeomasonskih sredina u međunarodnoj zajednici mogu čuti predrasude da je Hrvatska problematična, kvazifašistička zemlja. Na srbskokomunističkoj krilatici o HDZ-u da je to "stranka opasnih namera" (= nakana; komunjare nisu znali dobro hrvatski) duga ruka perfidnog Albiona sačinit će na svoje zadovoljstvo obtužnicu za Međunarodni sud za ratne zločine u Jugoslaviji po kojoj će Sud u Den Haagu procesuirati hrvatski obranbeno-osloboditeljski Domovinski rat i okriviti ciele državni i vojni vrh Hrvatske da su udruženim zločinačkim podhvatom počinili zločin genocida, jerbo su svojim redarstveno/vojnog podhvatom "Oluja" - tolko poplašili neprijatelja da se malone polovica srbske manjine - svi koji su toliko mrzili Hrvate da nisu htjeli ostati živjeti zajedno s njima u Hrvatskoj - odselila u Srbiju. Odvezoše se u samovozima, na traktorima i zaprežnim kolima. Spomenimo se odlazka Hrvata iz Vukovara! S druge strane, kako nema predaha u neprijatelja koji kane rušiti Hrvatsku Državu, neprijatelji će, trabunjanjem da je "1941. godina koja se vraća", trovati domaću političku scenu sustavnim oživljavanjem tradicionalnih sporova iz prošlosti i poticati opetovanje zločina. U strahu od hrvatske sloge, oni će detuđmanizacijom razarati pomirbu sinova ustaša i partizana - koju nam je Franjo Tuđman ostavil u zalog. Zato zlohrotnim opetovanjem poviestnih sukoba partizana i domobrana, zločesto i zlobno hoće usaditi nacionalnu nesnošljivost u srdca njihovih potomaka. Razplamsati hoće opet žar zapretane mržnje iz 1941. ponovno nam nabiti izfucan osjećaj krivnje, kako bi u razjedinjenu hrvatskom puku oslabili odpor protuhrvatskim spletkama kojima se hoće u Hrvatsku vratiti za gospodare. Nama je proslava četničkog ustanka u Srbu "27.7.1941.

dan koji se vraća". Zato u nas nikakva osjećaja krivnje nema! Stoga osobe koje svoj korijen vuku iz prošlog sustava - neka od nas ne očekuju da ćemo zajedno s njima i s gostima im iz Srbije sudjelovati na njihovim mitinzima i "događanjima naroda" na Spomen području u Jasenovcu i slušati uvrjedljiv govor njihova predvodnika u koga je pogan jezik pun mržnje na one Hrvate koji su od četnika i komunista branili svoj Dom i Domovinu.

OPAZKA! I nema mjesta usporedbi između Jasenovca i Bleiburga. U Jasenovcu je bio ratni logor. Bleiburško polje je poslijeratno, mirnodobsko stratište.

Zbog velikosrbske mitologije stvorene oko ratnog logora koji je postojao na području Jasenovca za vrijeme NDH, "događanja naroda" na obljetnice izmisljena proboja logoraša politički su protuhrvatski mitinzi koji nemaju sveze s pietetom koji smo dužni odati onima koji su tamo u vohoru rata nevinini dospjeli i svoje kosti ostavili od boleština, gladi, studeni, izcrpljenosti, noža ili zrna - bud u Ustaškom, bud u Partizanskom Jasenovcu. Mi Hrvati samo nevinima među njima dugujemo izpriku. Oprost od Svevišnjeg molimo. Skrušeno se kajemo zbog tih nevininih koji pogiboše od hrvatske ruke, a nevinini uglavnom bijahu naši Židovi i Romi. Neprijateljima našima koji su u ratnim logorima zaglavili ništa mi ne dugujemo! Uzto nacionalna srbijanska intelektualna elita sklona grandomaniji i mitomaniji u opisivanju zbivanja iz poviesti Srba prepoznala je vrijednost koju za Srbiju i Srbe u postholokaustovskom razdoblju ima promičba koja se temelji na mitu o zajedničkim stradanjima Srba i Židova u Jasenovcu. U Dvorani sjećanja u Memorialnom Centru u Jeruzalemu među imenima 22 najveća logora za Židove u Europi nema beogradskog Sajmišta - najvećeg židovskog gubilišta u Srbiji. Ima samo Jasenovac! Ne ostaje li taj podatak zlohотно u poviesti upisan kano da su svi srbijanski Židovi ubijeni u NDH? Kano da su Ustaše, a ne četnici, Beograd očistili od Židova u prvi *judenrein* grad u Europi!

OPAZKA: Još jedno srbijansko kukavičje jaje podmetnuto Hrvatima. Posljednje, ali najvjerojatnije ne i zadnje!

(1) str. 893. Bratoljub Klaić: Rječnik stranih riječi; NZMH Zagreb 1978.

(2) 1. TV ARTE : 4.9. 2002. 'Les camps de l' oncle Sam' (Logori ujka Sama); Documentaire d' Emico Omori (Etat Unis 1999 - 55 min.); 2. TV ARTE : 22.7.2008. 'Coupable d'etre allemand' (Tko ti je kriv da si Niemac); Documentaire de Michaela Kirst (Allemagne 2007. 52.min.);

(3) Dorothea Lange umrla je 1965. METRO EXPRESS, 9. studenoga 2006. "Neslavni trenutci američke poviesti" Livia Čvelio;

(4) Dorothea Lange: "Neslavni trenutci američke poviesti". Metro Express, 9. studenoga 2006. Livia Čvelio;

(5) Mate Rutić: Hrvatska povjestnica: Logori u Hrvatskoj 1944.-1946. ; HS 16.1.2009.

(6) PRIRUČNI LEKSIKON, NZ Znanje, Zagreb 1967. str. 805.

(7) Nikola Milovanović: "Draža Mihailović" GIP, Zagreb 1985. (na srbskom);

(8) Vjekoslav Vrančić: 'Branili smo državu'; Poglavlja: Crna legija i Podhvrat Francetićeve Crne legije; HB Press, Washington, D.C. 2006. str. 246. - 250.

(9) YU ENCIKLOPEDIJA, natuknica partizanskog generala Terzića.

(10) Vladimir Mrkoci: Stara suradnja Srba i Talijana (4); HS 19. rujna 2008.

(11) Philip J. Cohen: Tajni rat Srbije" Ceres, Zagreb 1997.

(12) Josip Pečarić: "Serbian myth about Jasenovac"; Skrivanja istine o beogradskim koncentracijskim logorima; Stih, Zagreb 2001.;

(13) Premda se iz Jasenovca prema srbokomunističkim teorijama nije moglo pobjeći, Cadik Danon gost u emisiji KLOPKA s temom Jasenovac/ Gradina na TV BKlariča 25.1.2006. čuo je to od čovjeka komu je to rekao rođak bivšeg logoraša koji je pobjegao iz Jasenovca.

(14) Anđelko Mijatović: Bleiburška tragedija i križni put hrvatskog naroda godine 1945.; Nakladnik Hrvatski svjetski kongres (HSK) New York-Zagreb, 2007.

(15) Odlukom JBTita od 1. ožujka 1945. god. NOV i PO Jugoslavije preimenovani su u Jugoslavensku Armiju, a njihov Vrhovni štab u Generalštab JA.

(16) Priču o mladom postolaru logorašu iz Jasenovca, čuo od školskog kolege Mihaela Malčića koji se zajedno s otcem 1945. povlačil prema Beiburgu (M.K.),

(17) Mirko Peršen, bivši logoraš prema osobnoj procjeni u knjizi 'Ustaški logori'.

(18) TV Bogoljuba Karića, Beograd; 25.1.2006. Emisija Jasenovac/Gradina; voditeljica Olivera Kovačević; Gost iz Zagreba prof. Ivo Goldstein;

(19) Marijan Krmpotić: "Šutnja"; Književna revija Marulić 5/2006. - prema bilješkama s mentorske konzultacije Franje Tuđmana s doktorantima u Institutu, Opatička 10. Nazočni: Bedora Bikar, Bruno Bušić, Marijan Stričević, Ružica Pondgrac; Marijan Krmpotić;

(20) Nedjeljni Vjesnik 27.12.2001.

Jasenovac research institut

Nu, do mene su stigli glasovi da oni nama ne krađu samo osebnosti našeg hrvatskoga jezika kako bismo i mi govorili srbski. U New Yorku postoji "Jasenovac Research Institut" koji krađe i naše mile i drage pokojnike. Podmeću nam da su ubijeni od hrvatske ruke u logoru Jasenovac! Dok su oni život izgubili kao žrtve rata daleko od Jasenovca, mnogi od njih i od četničke i komunističke ruke. Ponižena, uvrijeđena u svom nacionalnom ponosu - jerbo zna se čemu velikosrbima služe te podle laži o Jasenovcu - rodbina tih žrtava s lažnih popisa tog četničkog "Jasenovac Research Instituta" - glasno prosvjeduje, ganuta u srdce.

U listu SIVERIĆ br. 2(15) 2008. u svezi s tim lažima tiskan je članak *KRAĐA ŽRTAVA*. Hrvatsko Slovo 30.1.09. tiska Otvoreno pismo mještana Siverića upravi Spomen parka Jasenovac:

"Siverić piše Jasenovcu".

U njem se traži da vlasti RH spriječe četnike Instituta iz New Yorka krasti hrvatske žrtve radi urotničkog djelovanja protiv Hrvata i zahtjevaju hitno da opovrgnuće (demanti) tog gnusnog četničkog čina bude oglašeno diljem svijeta da svet zna da na popisima četničkog Instituta u New Yorku nisu ljudi ubijeni u Jaesnovcu.

I mjesečnik NAROD u veljači 2009. objavljuje 2 članka u kojima se Ada Vidas Car iz Lovrana obraća Otvorenim pismom Saboru i Vladi RH u svojim člancima:

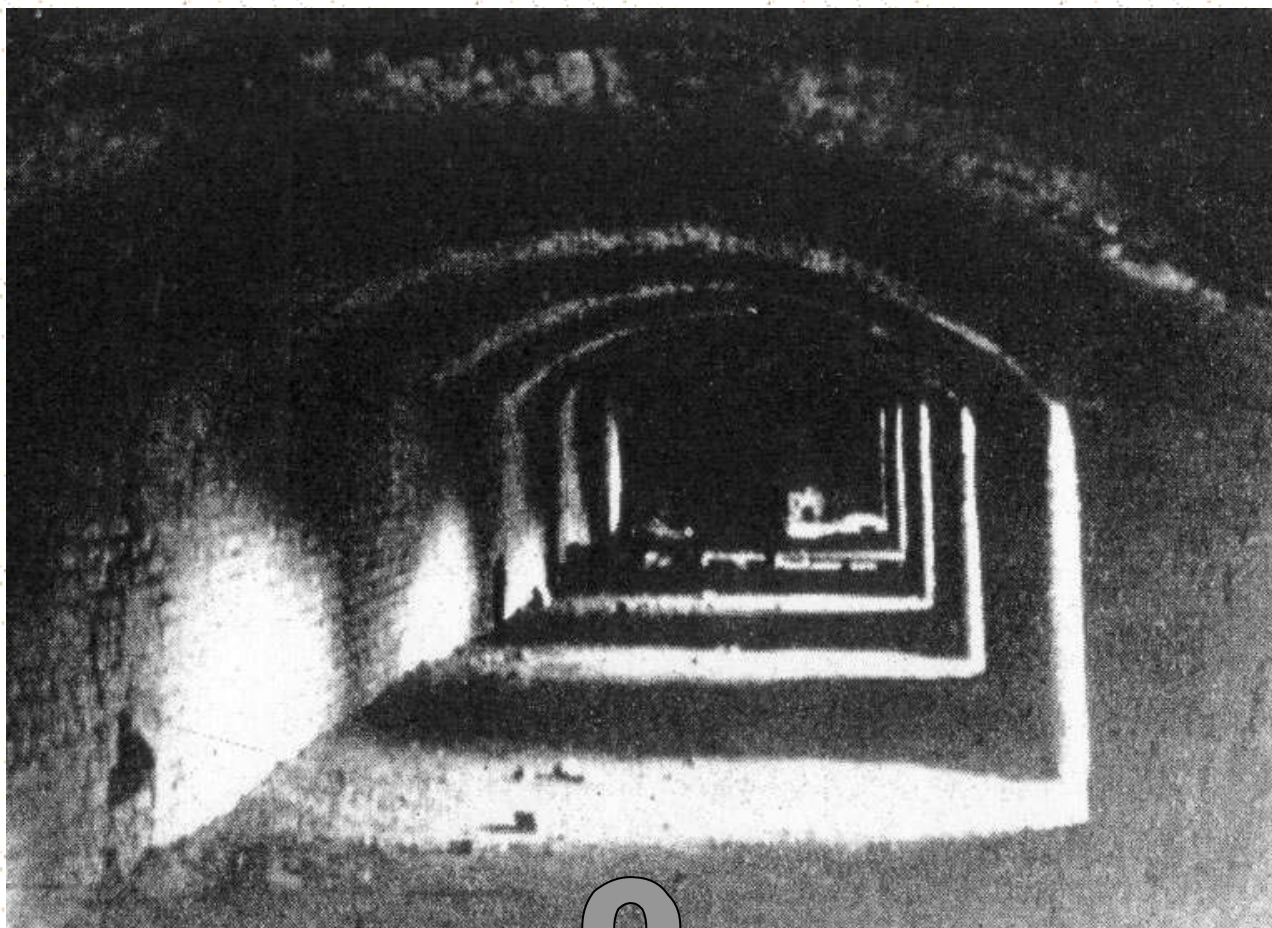
"Moje pokojnike ponovno ubijaju u lažnim popisima" i "Fran Vidas nije žrtva Jasenovačkog logora".

Nije ni moja baka! Moja baka s majčine strane, Vinka Sečka vjerojatno nije ni znala gdje je točno taj Jasenovac u kojem je prema četničkom popisu iz Instituta u New Yorku lažno pogubljena dne 18.1.1945. zajedno s još 111 izmišljenih žrtava iz Senja. I pokopana je u Senju.

Kakve su to moralne nakaze ti pokvareni ljudi koji manipuliraju s imenima naših dragih pokojnika kako bi radi svojih prljavih interesa i iz Amerike svojim lažima pridonjeli umnožitbi srbskih žrtava u Jasenovcu. Moja baka Vinka Sečka nije rođena 1887. kako to piše na popisu četničkog Instituta iz New Yorka, nego 1888. I nije smaknuta 1945. u logoru Jasenovac. Moja je baka Vinka Sečka poginula 1944. za bombardiranja Senja iz partizansko/englezkih aviona s Visa. Izrešetali su je geleri kroz kuhinjski prozor našega stana na Malim Vratima. Neka mojoj skrbnoj i dobroj baki i svima s lažnih četničkih popisa sietli rajska svjetlost za naš hrvatski Uzkrsl!

Tomislav Vuković

Fotokrivotvorine

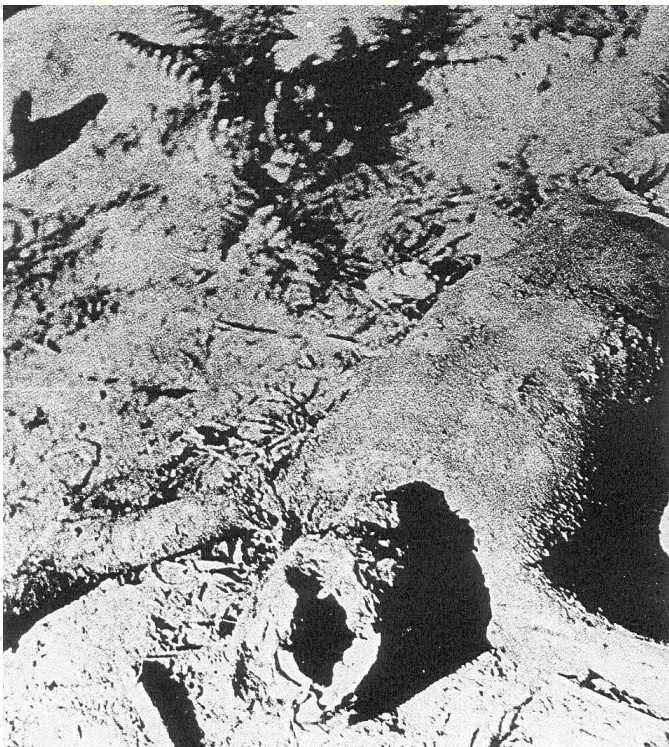
O

jašenovačkom logoru

Fotokrivotvorine o jasenovačkom logoru

U jugoslavenskoj, hrvatskoj i svjetskoj historiografiji tijekom više od šest desetljeća napisano je silno mnoštvo tekstova o jasenovačkom logoru, koji su popraćeni fotografijama. Budući da je broj autentičnih fotografija o logoru iz razdoblja 1941-1945. vrlo malen, jugoslavenske su se vlasti odmah nakon rata dale u fotokrivotvoriteljski posao. Plod tih nastojanja su danas »znane« i »prepoznatljive« (tobožnje) jasenovačke fotografije urezane u (pod)svijest mnogih ljudi. Donosimo neke od njih u nadi da će koristiti svima kojima je stalo do povijesne istine.

Manipuliranje fotografijama u formiranju javnoga mnijenja

Primjer zlonamjerne manipulacije je i fotografija iz knjige „Odmetnička zvjerstva i pustošenje u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj“, koja je stavljena u potpuno drugi kontekst (jasenovačkog logora) i kojoj je dano potpuno drugo značenje (ustaškog zločina)

Svojedobnim izjavama zagrebačkoga nadbiskupa Alojzija Stepinca da je jasenovački logor »sramotna ljaga za Nezavisnu Državu Hrvatsku« a

okrutni postupci u njemu »zločin koji vapije u nebo«, nije potrebno ništa ni dodati niti oduzeti. Ubojstva nevinih zbog njihove nacionalne, vjerske ili ideološke pripadnosti ničim se na daju opravdati jer - kako je to nadbiskup također isticao - »svaki narod i svaka rasa... imade pravo na život dostojan čovjeka«. Razumije se da je, s njegova duboko vjerničkog motrišta, dostojanstvo ljudske osobe ukorijenjeno u samome Stvoritelju, pa je stoga njegovo pitanje u tom kontekstu i očekivano: »Ako je Bog svima podijelio to pravo, koja ga ljudska vlast može nijekati?« Jednako tako nadbiskup podsjeća da je upravo zato »katolička Crkva uvijek osuđivala, a i danas osuđuje svaku nepravdu i nasilje, koje se počinja u ime klasnih, rasnih ili narodnosnih teorija«. (Svi su citati iz knjige Alekse Beningara: »Alojzije Stepinac, hrvatski kardinal«, Glas Koncila i Hrvatska franjevačka provincija sv. Ćirila i Metoda, 2. popravljeno i prošireno izdanje, Zagreb, 1993.)

To su univerzalna moralna načela koja vrijede za sva vremenska razdoblja i u svim povijesnim okolnostima, pa je razumljivo i očekivano da je Crkva proglasila zagrebačkoga nadbiskupa Stepinca blaženikom. Naime, blaženike i svece Katolička Crkva i papa stavljaju vjernicima za uzore,

primjere i modele vjerničkoga življenja i odnosa prema svemu stvorenome, koje bi oni u svagdašnjemu životu trebali u što većoj mjeri slijediti. Stoga je, usputno, tvrdnja jednoga katoličkog povjesničara da se »Stepinca ne može uzimati kao univerzalni model za svako vrijeme« (Petar Jeleč: »Ne dajte da se dijeli Bosna«, »Svjetlo riječi«, Sarajevo, prosinac 2008) znanstveno teško održiva a ekleziološki vrlo upitna (dakako, ako se govori o pripadnosti istoj Katoličkoj Crkvi).

»Sed magis amica veritas!«

Na početku feljtona o fotokrivotvorinama o jasenovačkome logoru potrebno je istaknuti nedavno objavljenu knjigu Nataše Mataušić: »Jasenovac - fotomonografija« (Spomen-područje Jasenovac, Jasenovac, 2008), koja je na vidjelo iznijela potpuno nove činjenice o danas »znanim« i »prepoznatljivim« fotografijama, urezanim u (pod)svijest mnogih ljudi a koje su tijekom više od šest desetljeća služile za manipulaciju jasenovačkim žrtvama. Svakako je riječ o iznimnom znanstvenom poštenju autorice i njezinoj hrabrosti, što je za svaku pohvalu, jer ona podjednako korigira ne samo neka izdanja ustanove u kojoj je uposlena - Spomen-područja Jasenovac, nego i ono izdanje u čijem je objavljivanju i sama sudjelovala: »Jasenovac Memorial Site« skupine autora iz g. 2006, među kojima se između ostalih nalaze i tako zvučna imena, npr. dr. Božo Biškupić, dr. Ivo Goldstein, dr. Tvrтко Jakovina, dr. Drago Roksandić i drugi. Zbog svega toga trebala bi biti primjer mnogim znanstvenicima kojima bi istina i samo istina trebala biti najvažniji cilj istraživanja. Ona dokazuje kako popriličan broj fotografija, koje su po ustaljenoj i nikada upitnoj inerciji vezivane za logor i stradanja u njemu, nemaju baš nikakve veze s Jasenovcem, ali ne dovodi pod upitnik činjenicu da je Jasenovac bio i »logor smrti, logor zločina i zvjerskog odnosa čovjeka prema čovjeku«, kako je to u popratnome tekstu napisala ravnateljica Spomen-područja Jasenovac Nataša Jovičić (Mataušić, isto, str. 230). Stoga bi se na spome-

nuti rad Nataše Mataušić mogla bez pretjerivanja primijeniti glasovita Aristotelova uzrečica: »Amicus Plato, sed magis amica veritas!« (»Drag mi je Platon, ali mi je draža istina!«)

Ona je dvije godine analizirala i uspoređivala 120 fotografija za koje se tvrdi(lo) da prikazuju Jasenovac i proučila arhivsku građu iz Memorijalnog područja Jasenovac, Hrvatskoga državnog arhiva i Hrvatskoga povijesnog muzeja. Riječ je o fotografijama koje su načinile: ustaške vlasti u promidžbene svrhe, nepoznati pojedinci tijekom ratnih godina s razumljive udaljenosti i poslijeratna Zemaljska komisija za utvrđivanje zločina okupatora i njihovih suradnika. U knjizi su najintrigantnije fotografije koje su krivotvorene u smislu njihova dovođenja u vezu s logorom (iako su snimljene na nekom sasvim drugom mjestu), retuširanja, fotomontaže ili prikazivanja samo pojedinih isječaka, što ostavlja dojam kako je riječ o potpuno novoj i autentičnoj fotografiji.

Mnogi su se autori nakon Drugoga svjetskog rata, treba otvoreno reći, svjesno i zlonamjerno služili fotografijom u sijanju mržnje protiv ideoloških protivnika (protukomunista), cijeloga jednog naroda (hrvatskoga) i ideje o osnutku samostalne države (Hrvatske). U svjetlu ne tako davne agresije na Republiku Hrvatsku fotokrivotvorine su bile i »jedinствена zloporaba sjećanja na zločin, u kojemu komemoriranje zločina (ne žrtava) postaje sjeme i opravdanje za novi planirani zločin« - kako je to također u pogovoru napisala ravnateljica jasenovačkoga spomen-područja Jovičić.

Djevojke nisu ni slutile...

Ti autori puno puta nisu uopće osjećali potrebu fotografiju učiniti relevantnim povijesnim dokumentom, tj. kritički i metodički utvrditi barem minimum potrebnih činjenica (podatak o mjestu i vremenu snimanja, snimljenim osobama, autoru fotografije i sl.), nego su joj proizvoljno pridavali značenje i kontekst kako je kojemu već odgovaralo. Npr. jedna od poznatijih u tom smislu

je »znamenita« fotografija na kojoj su, tobože, seljaci u glinskoj pravoslavnoj crkvi prije pogubljenja, bez obzira što se u samoj crkvi nije nikada dogodio nikakav zločin. Kad se usporedbom ikonostasa ustanovilo da ni u kojem slučaju to ne može biti prizor u glinskoj crkvi, onda je on povezan s pravoslavnom crkvom u Bosanskoj Dubici, dakako ponovno bez jednog jedinog relevantnog dokaza. Ako se jednoga dana usporedbom interijera i ikonostasa u nekadašnjoj bosansko-dubičkoj crkvi utvrdi da nije riječ ni o tom događaju (što je, prema dosadašnjim podacima, više nego vjerojatno), onda se može očekivati potpuno nov potpis pod spomenutu fotografiju i neki nov zločin u nekoj drugoj pravoslavnoj crkvi! No, postavlja se pitanje: Ima li uopće smisla stalno upozoravati tu vrstu krivotvoritelja, budući da se mržnja ne može znanstveno obuzdati?

Pregledavajući knjige koje pišu i o jasenovačkom logoru, može se npr. naići i na idilični prizor tri mlade djevojke u narodnoj nošnji kako nasmijano i opuštено obasjane suncem razgovaraju sjedeći na zelenoj ledini. Nije, dakako, navedeno o kojem je mjestu riječ, o kojim djevojkama (po izgledu nošnje mogle bi biti i Rusinke iz ukrajinskoga Užgoroda kao i Hrvatice iz Schafendorfa u južnom Gradišću u Austriji...), o vremenu kada je snimljena fotografija (po kvaliteti crno-bijelog snimka mogla bi biti i iz poraća), o podacima kako i gdje su djevojke završile svoj životni vijek i sl., ali je potpis pod sliku vrlo »uvjerljiv«: »Nisu ni slutile što im ustaše spremaju!« Dakle, riječ je o izopačenoj manipulaciji jedne potpuno »neutralne« i u biti »bezazlene« slike.

Opis najčešće donosi neistinu

O cijeloj toj problematici fotografije kao iznimno vrijednog povijesnog dokumenta, ali i sredstvu manipulacije, autorica Mataušić kratko je napisala: »Fotografije kao izuzetni povijesni dokumenti na najočigledniji i najneposredniji način dokumentiraju autentične događaje, pojave, prozore i stanja iz nekadašnje stvarnosti. One dobivaju punu vrijednost povijesnog dokumenta

tek kada su kompletirane kritički utvrđenim činjenicama o sadržaju koji nose« (Mataušić, isto, str. 17).

SPOMEN POKROVLJE **jasenovac** MEMORIAL SITE

KONCENTRACIONI LOGOR
JASENOVAC

F o t o m o n o g r a f i j a
N a t a š a M a t a u š i ć

SPOMEN POKROVLJE **jasenovac** MEMORIAL SITE

Zagreb, 2008.

*Na taša Mataušić u fotomonografiji o Jasenovcu
prva je hrabro progovorila o fotografiji
kao sredstvu manipulacije*

Ali jednako tako: »'Fotografija ne laže' - fraza je i floskula koja se često koristi kako bi se naglasilo da je ona izvorni i objektivni prikaz stvarnosti viđen fotokamerom i onih koji su bili prisutni u trenutku snimanja. No, bez obzira na to što takva fotografija predstavlja isječak iz objektivne stvarnosti, ne treba zaboraviti da iza objekta stoji čovjek koji daje subjektivnu interpretaciju onoga što vidi. Već sam izbor detalja iz stvarnosti predstavlja njenu interpretaciju, a da ne govorim o mogućim izrežiranim i namještenim scenama. Fotografija može otkrivati, ali i iskrivljivati. Ona može biti glas istine, ali i sredstvo obmane, zavisno od toga u koju će se svrhu kori-

stiti... Manipuliranje fotografskim materijalom u formiranju javnog mnijenja nije ništa novo, a naročito kada se svijet u slikama oblikuje u kriznim i ratnim vremenima, a u cilju prokazivanja 'istine' sukladne interesima vladajuće grupacije. Fotografija zbog samog načina svog nastanka ne može lagati, ali može poslužiti kao sredstvo neistine. Osim izravnog zahvata na samoj fotografiji (mogu se vrlo lako krivotvoriti jednostavnim upotrebom kista, retuša ili škara), često je sporan upravo njihov opis. I najčešće upravo on donosi neistinu. Ista fotografija uz promijenjeni popratni opis dobiva sasvim drugačije značenje« (Mataušić, isto, str. 17-18).

Tu tvrdnju ona vrlo uvjerljivo dokazuje: »Kao primjer može poslužiti fotografija objavljena u

knjizi 'Odmetnička zvjerstva i pustošenje u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj'. Prikazuje leš muškarca, golog poprsja, s razmrskanom lubanjom uz opis: 'Jedan od ubijenih Hrvata ekshumiran iz skupnog groba na Pašincu kod Priedora. Prednji dio glave sasvim razmrskan.' Ista fotografija objavljena je nekoliko godina kasnije u knjizi 'The Crimes of the Fascist Occupants and their Collaborators against Jews in Yugoslavia («Zločini fašističkih okupatora i njihovim pomagača protiv Židova u Jugoslaviji»), u dijelu koji se odnosi na KL (koncentracijski logor, op. T. V.) Jasenovac, ali ovaj put s opisom: 'Ustaška žrtva s razmrskanom glavom.' Ista fotografija mrtvog muškarca prikazana je, dakle, kao zločin partizana i kao zločin ustaša. Nažalost, to nije rijedak primjer« (Mataušić, isto, str. 18-19).

Kako je Slovensko primorje dospjelo u Jasenovac?

Uz otkrića znanstvenog istraživanja o fotokrivotvorinama o jasenovačkom logoru, koje je Nataša Mataušić objavila u knjizi »Jasenovac-fotomonografija« (Spomen-područje Jasenovac, Jasenovac, 2008), feljton će donijeti i druge fotografije vezane za Jasenovac, kojima se također manipuliralo i manipulira sve do današnjih dana.

Krivotvorine u četiri od pet naslova

Naime, odabirom tek manjeg broja naslova (riječ je o šezdesetak knjiga na hrvatskom, srpskom, engleskom, njemačkom, francuskom i slovenskom jeziku, te deset internetskih stranica na srpskom, engleskom, njemačkom i španjolskom jeziku) koji se izravno bave problematikom ustaških logora u Jasenovcu i Staroj Gradiški, lako je doći do zaključka da velika većina onih, koji su slikovno popraćeni (gotovo 80%, što znači

četiri od pet naslova) imaju na svojim stranicama krivotvorine!

Prema relevantnim istraživanjima, o ustaškome logoru Jasenovac objavljeno je do g. 2000, točno 2.396 uradaka, tj. 1.106 knjiga, 1.482 memoarska zapisa i znanstvena članka, te 108 zbiraka dokumenata. Nakon te godine intenzitet tiskanja knjiga o jasenovačkom logoru nije nimalo smanjen, tako da je njihov konačan broj danas nepoznat, ali sigurno uvelike prelazi spomenute podatke, jer su o toj temi objavljene i nove brojne knjige i u Hrvatskoj i izvan nje, i na hrvatskom jeziku i na drugim inozemnim jezicima, i na latinici i na ćirilici. Dobro je spomenuti barem neke od njih.

Tako je npr. u Srbiji g. 2007. objavljena knjiga: »Jasenovac: uloga Vatikana u nacističkoj Hrvat-

skoju« (Milan Bulajić, Fond za istraživanje genocida, Beograd), pa g. 2004: "Nomenklatura zla" (Marko Kačevenda, Nikola Pašić, Beograd), g. 2001. od istoga autora: »Srbi u NDH: izabrani dokumenti«, a g. 2002: »Genocidom do velike Hrvatske« (Vasilije Krestić, Gambit, Jagodina), itd.

Od BiH izdanja vrijedi spomenuti npr. knjigu objavljenu g. 2006: »Bošnjaci u jasenovačkom logoru« (Vijeće kongresa bošnjačkih intelektualaca, Sarajevo).

U Hrvatskoj su jednako tako nakon 2000. objavljene knjige o Jasenovcu, npr. g. 2008: »Magnissimum crimen: pola stoljeća revizionizma u Hrvatskoj« (Salomon Jazbec, Margelov institut, Zagreb), g. 2004: »Izabran za umiranje« (Ervin Miller, Durieux, Zagreb i Otvoreni kulturni forum, Cetinje), g. 2003: »Genocid nad Romima: Jasenovac 1942«, Spomen-područje Jasenovac, Jasenovac), g. 2006: »Jasenovac Memorial Site« (Spomen-područje Jasenovac, Jasenovac) i od istoga izdavača: »Poimenični popis žrtava koncentracijskog logora Jasenovac 1941-1945«, (Jelka Smreka, Đorđe Mihovilović, Spomen-područje Jasenovac, Jasenovac).

Problematični »znalci« jasenovačkoga logora

Na inozemnim jezicima izdavaštvo o Jasenovcu nije zaostajalo, pa je tako npr. g. 2006. objavljena knjiga na engleskom: »Jasenovac and the Holocaust in Yugoslavia« (Jasenovac Research Institute, Brooklyn, USA), a g. 2001. na francuskom: »Le grande Croatie: le genocide comme projet politique: essai« (Vasilije Krestić, L'Age d'Homme, Lausanne).

Vrlo su česte i potresne tri fotografije (nisu preporučljive za gledanje djeci i osobama slabijih živaca), koje se najčešće objavljuju uz temu o jasenovačkom logoru, o brutalnom smaknuću dvojice zarobljenih muškarca odrubljivanjem glava. O njima autorica Mataušić donosi:

»Prema kustosu Odjela za dokumentarnu fotografiju toga muzeja (slovenski Muzej novejše zgodovine u Ljubljani, op. T. V.) prikazuju zločin pripadnika SS divizije Prinz Eugen nad dva nepoznata borca Vojkove brigade na području Idrijske Krnice 11. lipnja 1944« (Mataušić, isto, str. 75). Iako i taj podatak »nije sasvim provjerljiv«, kako to u nastavku ističe autorica, glasoviti dr. Antun Miletić u svom trotomnom djelu stavio je jednu od tih slika u potpuno drugi kontekst: »**Ustaše iz Jasenovca** (sva su isticanja moja, T. V.) ubijaju sjekirom žrtve« (»Koncentracioni logor Jasenovac 1941-1945: dokumenti«, knjiga 3, Narodna knjiga, Beograd, 1986, str. 222).

S istim su krivotvoriteljskim ciljem fotografije korištene i u pokretnoj izložbi Spomen-područja Jasenovac, što pokazuju njihovi opisi: »Živima za pamćenje: **Glave jasenovačkih logoraša** u Gradini«, »Činili su što nitko nije činio; Stravično ogledalo ustaškog zločina« (Mataušić, isto, str. 75).

Što zapravo prikazuju »sporne« fotografije?

Prva, nazovimo je F-2, (u prvome nastavku feljtona je F-1) prikazuje skupinu njemačkih vojnika koja »gleda kako njemački časnik, s osmijehom na licu, zamahuje sjekirom prema vratu muškarca« (Mataušić, isto, str. 74).

Na drugoj je, F-3, »isti sadistički prizor, osim što je žrtva drugi muškarac, a egzekutor gol do pojasa« (isto).

»Na trećoj je fotografija (F-4, op. T. V.) odsječenih glava postavljenih na stol« (isto). Treću fotografiju autorica i pobliže opisuje: »Prikazuje posljedice zločina počinjenog nad dvojicom muškaraca, odnosno dvije odrezane muške glave. Počiniteljima zločina činilo se vrlo zabavnim glave staviti na stol, te jednoj staviti kapu, a u usta cigaretu« (Mataušić, isto, str. 72).

Fotografije F-2, F-3 i F-4, koje prikazuju brutalno pogubljenje dvojice uhićenih partizana od strane njemačkih vojnika u Slovenskom primorju, brojni su autori stavljali u kontekst zločina počinjenih u jasenovačkom logoru

Znakovito je da jugoslavenski »znalci« povijesti jasenovačkoga logora nisu smatrali važnim u tom slučaju uvažiti natpis: »Osvetimo krv i patnje naše braće iz Slovenačkog primorja« u »organu Komunističke partije Jugoslavije« - »Borbi« od 29. studenoga 1944, u kojem je izričito stajalo da su »jedinice našeg IX. korpusa... uništile jedan njemački štab i u njegovoj arhivi pronašli ova tri strahovita dokumenta«, s pojašnjenjem: "U jednom selu, sjeverno od Trsta, Nijemci su odsjekli glave dvojici naših rodoljuba" (Mataušić, isto, str. 72).

Lica vojnika u njemačkim odorama

Usputno, iako nije izravno vezano za jasenovački logor, i dr. Milan Bulajić nije mogao odoljeti kriotvorniteljskom nagonu pa je jednu od fotografija stavio u sasvim »deseti« kontekst, bez ikakve potrebe znanstvenog dokazivanja svoje tvrdnje: »U tijeku Luburićeve ofenzive (!?) u Slavoniji kolovoza 1942. načinjen je ovaj snimak na kome se vide ustaše kako žrtvi odsijecaju glavu« («Ustaški zločini genocida i suđenje Andriji Artukoviću 1986. godine«, Globus, Zagreb, 1988). Fotografija je, očito namjerno, »tako loše reproducirana da se odore vojnika, koje bi upućivale o kojim se vojnim postrojbama radi, uopće ne prepoznaju« (Mataušić, isto, str. 74).

Čak je i poslijeratna jugoslavenska Državna komisija za istraživanje zločina okupatora i njihovih pomagača, koja je u puno slučajeva krajnje nekritički, neobjektivno i pristrano »odrađivala« svoj posao, u svom izvješću Međunarodnom vojnom sudu u Nürnbergu objavila spomenute fotografije »bez upotrebljavanja škara ili željenog izreza, tako da se mogu razaznati lica okupljenih vojnika u njemačkim odorama, što potvrđuju ovaj put, sasvim točno, njihovi opisi: 'Zvjerskih lica, nasmijani njemački vojnici sjekirom odsijecaju glave dvojice zarobljenih boraca u Sloveniji i snimaju trenutak svog najvećeg zločinačkog zadovoljstva, trenutak udara sjekirom« (Mataušić, isto, str. 74).

Nakraju, dobro je navesti barem neka »glasovita« djela u kojima je objavljena jedna od spomenutih fotokrivotvorina. Tako je Vladimir Dedijer u svome pozamašnom djelu na njemačkom jeziku: »Jasenovac - das jugoslavische Auschwitz und der Vatikan« (Ahriman-Verlag, Freiburg, 1993) na str. 146 pod br. 9 objavio fotografiju F-2 s potpisom, na njemačkom: »Ustaša s osmijehom na licu odsijeca glavu jednom čovjeku.«

Dedijer je drugu je fotografiju, F-3, objavio (zapravo tek njezin dio) i u izdanju na engleskom jeziku: »The Yugoslav Auschwitz and the Vatican: the Croatian massacre of the Serbs during World War II« (Prometheus Books, Buffalo New York; Ahriman-Verlag, Freiburg, 1992) s potpisom, na engleskom: »Ustaša sa sadističkom izrazom lica dok odrubljuje glavu muškarca sjekirom.«

I Branimir Stanojević je u djelu »Ustaški ministar smrti: anatomija zločina Andrije Artukovića« (2. izdanje, »Nova knjiga«, Beograd, 1986) objavio fotografiju F-2 s potpisom: »Slike iz života. Ustaška zvjerstva, propusnica za naj-sramnije stranice istorije«.

Već spomenuti Milan Bulajić i u drugoj je svojoj knjizi: »Jasenovac: ustaški logor smrti: srpski mit?« (Muzej žrtava genocida, Beograd, 1999) objavio fotografiju F-2 na str. 407 s potpisom: »Brutalni zajednički masakri zatočenika«.

Od nepoznatoga mjesta preko Like i Hercegovine do Jasenovca

Nataša Mataušić u knjizi »Jasenovac - fotomografija« (Spomen-područje Jasenovac, Jasenovac, 2008) donosi uz ostalo i primjer najgrublje svjesnog i namjernog krivotvorenja: »Kao ilustracija može nam poslužiti primjer *friza* - fotografije velikih dimenzija na bivšem stalnom postavu Memorijalnog muzeja u Jasenovcu« (Mataušić, isto, str. 19), autora Dragoja Lukića i Antuna Miletića.

»Naime, od 19 fotografija (postavljenih bez popratnih opisa, što bi vjerojatno trebalo upućivati da se odnose na prezentiranu temu, odnosno KL Jasenovac) samo su se dvije pouzdano odnosile na KL Jasenovac (fotografija logorske žice uz rijeku Savu i već gotovo raspadnutih leševa zatočenika u rijeci Savi), a vjerojatno su snimljene u svibnju ili lipnju 1945. godine... Treća je prikazivala leševe zatočenika ustaškog logora u Lepoglavi, a snimljena je također po završetku rata na željezničkoj stanici Lepoglava. **Izvorna fotografija je izrezana** (sva su isticanja moja, T. V) tako da se ne vidi ploča postavljena pokraj leševa na kojoj piše: 'Radni logor Lepoglava« (Mataušić, isto, str. 20).

»Nečitljive« vojničke oznake

Sljedeći primjer također pokazuje kako su se pojedini autori odnosili prema fotografijama kao važnim povijesnim dokazima. Bez ikakvih namjera da dokažu svoje tvrdnje, bez čvrstih dokaza o počiniteljima zločina, oni su istu fotografiju po potrebi stavljali na potpuno različite lokacije: u Jasenovac, Liku, istočnu Hercegovinu ili na neko nepoznato mjesto: »Kako se jedna te ista fotografija s različitim opisima može koristiti za ilustriranje ustaškog zločina počinjenog na mjestu

sukladno autorskim pretenzijama, vrlo rječito govori fotografija koja prikazuje likvidaciju muškarca nad grobnom jamom (F-5, op. T. V.). Desno stoji grupa vojnika (oznake na kapama koje bi ih svrstale u bilo koju postrojbu nisu 'čitljive'). Muškarca nad grobnom jamom obučenog u seoske hlače i košulju drži za ruke savijene na leđima nasmiješeni muškarac, drugi ga pridržava lijevom rukom, a u desnoj drži nož. U pozadini lijevo nalazi se grupa civila i vojnika. Originalna fotografija nalazi se u Hrvatskom državnom arhivu s opisom koji ne određuje ni mjesto ni vrijeme: 'Ustaše kolju **nad jamom** - skupnom grobnicom'. U knjizi 'Prva godina NOR-a...' (»Prva godina narodnooslobodilačkog rata na području Karlovca, Korduna, Like, Gline, Gorskog kotara, Pokuplja i Žumberka«, Zbornik III, Historijski arhiv u Karlovcu, Karlovac, 1971, op. T. V.) dobila je opis: 'Ustaška zvjerstva u **Lici, 1942**'. U knjizi Milana Bulajića (»Ustaški zločini genocida i suđenje Andriji Artukoviću 1986. godine«, knjiga 2, Globus, Zagreb, 1988., op. T. V.): 'Ustaški koljači spremaju se da ubiju jednog zatočenika u **Jasenovcu, 1942**'. Antun Miletić donosi pak opis: '**Jasenovačke** ustaše na djelu' (»Koncentracioni logor Jasenovac 1941-1945: dokumenti«, knjiga 1, Narodna knjiga, Beograd, 1986). No, to nije sve. U katalogu izložbe 'Jasenovac, sistem ustaških logora smrti' Muzeja Vojvodine iz Novog Sada i Muzeja žrtava genocida iz Beograda, fotografija g. 1994. ima sljedeći opis: 'U ljeto 1941. jame u **istočnoj Hercegovini** su napunjene tisućama Srba« (Mataušić, isto, str. 38-40).

Bez obzira tko god bio počinitelj zločina i gdje god se on dogodio, za mnoge je autore sve u vezi sa spomenutom fotografijom savršeno jasno.

Već sam pogled na slike F-6, F-7 i F-8 pobuđuju zgražanje i suosjećanje prema nevinih židovskim žrtvama, pa je svako manipuliranje njihovim patnjama nedopustivo i beščutno:

Zbog čega se one stavljaju u kontekst jasenovačkoga logora kada s njime nemaju baš nikakve veze?

Varijacije na slovenskom...

Tako Milan Bulajić u djelu »Jasenovac: ustaški logor smrti: srpski mit?« (Muzej žrtava genocida, Beograd, 1999) na str. 147. objavljuje sliku s potpisom: »Ustaški koljači spremaju se da ubiju zatočenika u **Jasenovcu 1942.** (Vojni muzej u Beogradu - Fotoarhiv)«.

Antun Miletić u već citiranoj knjizi, »Koncentracioni logor Jasenovac 1941-1945: dokumenti« (svezak I, Narodna knjiga, Beograd, 1986), na str. 107. također je stavlja u jasenovački kontekst: »**Jasenovačke ustaše** na djelu«.

Nikola Nikolić u djelu »Jasenovački logori: u paklenom kotlu« (Vlastita naklada, Zagreb, 1968) nije se ipak usudio odrediti mjesto gdje je snimljen zločin jer je objavljuje na str. 231. s potpisom: »Klanje **nad jamom**«. Isto je to učinio i u djelu koje mu je prevedeno na slovenski jezik: »Taborišče smrti Jasenovac« (Borec, Ljubljana, 1969) jer je na str. 237. ispod sporne fotografije stavio potpis: »Gnusna podivjanost ustaških zločinca - klanje **nad jamo**«.

O hrabrosti i znanstvenom poštenju Nataše Mataušić govori i činjenica da je fotomonografijom

korigirala (ili barem dovela pod upitnik) čak i vlastito prijašnje djelo. Naime, u svojem uratku »Jasenovac 1941-1945. Logor smrti i radni logor« (Jasenovac - Zagreb, 2003) spornu je fotografiju objavila na str. 25, ne upuštajući se u kategoričku tvrdnju o mjestu na kojem je snimljena: »Likvidacija muškaraca nad grobnom jamom. U pozadini lijevo grupa ljudi čeka na likvidaciju. Fotografija **vjerojatno** snimljena 1941. godine u Lici, a prema nekim mišljenjima u istočnoj Hercegovini, u doba najmasovnijih ustaških progona.«

No, zato za španjolski web-portal »za umjetnost, kulturu, povijest i politiku« - www.almendron.com nema nikakve dvojbe jer u napisu: »Jasenovac, logor strave« donosi fotografiju s potpisom: »Masovne egzekucije u **blizini koncentracionog logora Jasenovac**«.

O fotografiji je jednako tako samouvjerena i islamska međunarodna stranica na engleskome jeziku www.prophetofdoom.net, u napisu »Ustaše« od 26. VII. 2007, koji je objavljuje s potpisom: »Ustaše ubijaju Srbe i Židove u **Jasenovcu**. Ovaj je prizor dovoljno atraktivno zabavljao gomilu promatrača, od kojih su neki tek tinejdžeri.«

Manipulacija židovskim stradanjima

Još se tri fotografije, koje pobuđuju zgražanje, vezuju za jasenovački logor. Na prvoj i drugoj je židovska djevojčica s oznakom na grudima (F-6) i leđima (F-7), a na trećoj židovska žena (F-8) bez očiju. O prvoj autorica Mataušić govori: »Fotografija djevojčice obilježene židovskim znakom dovoljno je potresna i bez netočne interpretacije. Nošenje židovskog znaka uvodi se u nekim mjestima Hrvatske već od travnja 1941. godine. Kako su ih propisivali lokalni ustaški organi vlasti, nisu bili istovjetni u svim mjestima. U Zagrebu je tako, odredbom Ustaškog redarstvenog povjerenstva - Židovski odsjek - Bogovićeve ulica 7 (u izvorniku je pogreškom napisano »Bogoviševa«, op. T. V.), od 22. svibnja 1944. godine bilo propisano da svi Židovi, bez obzira na dob (dakle i dojenčad) moraju nositi židovski znak koji se sastojao od dva komada žute tkanine s ucrtanom židovskom zvijezdom. No, već 4. lipnja 1941. godine ta je odredba prestala vrijediti i umjesto žute trake uvedena je okrugla žuta pločica s otisnutim slovom Ž, koju su morali nositi svi Židovi stariji od 14 godina. Stoga je opis koji donosi Miletić: 'Židovska djeca žigosana u logoru Jasenovac' - neistinit« (Mataušić, isto, str. 80).

Riječ je o Miletićevu često spominjanome tromnom djelu »Koncentracioni logor Jasenovac 1941-1945: dokumenti« (Narodna knjiga, Beograd, 1986), a spomenuta je slika objavljena u knjizi III. na str. 195.

Premda na fotografiji F-5 nije moguće razaznati o kojim je vojnicima riječ, gdje i kada je ona snimljena, gotovo svi se autori slažu da je riječ o monstruoznom zločinu u Jasenovcu

O slici nesretne židovske žene dovoljno je samo reći da, prema svim dosadašnjim istraživanjima i iskazima preživjelih, židovski zatočenici u jasenovačkom logoru nisu nikada nosili židovsku oznaku prišivenu na grudima, nego tek jedno kratko vrijeme žuti povez oko ruke koji ih je razlikovao od srpskih zatočenika s bijelim povezom i hrvatskih s plavim povezom. Dakle, fotografija žene nikako nije snimljena u Jasenovcu, ali to nije predstavljalo problem nekim autorima da je prikažu kao »jasenovačku žrtvu«, kao što je to učinio Branimir Stanojević u knjizi »Ustaški ministar smrti; anatomija zločina Andrije Artukovića« (»Nova knjiga«, Beograd, 1986, drugo izdanje).

Istu je tu tvrdnju engleskim i njemačkim čitateljima odaslao i Vladimir Dedijer u knjizi »The Yugoslav Auschwitz and the Vatikan: the Croatian massacre of the Serbs during World War II« (Prometheus Books, Buffalo New York; Ahrman-Verlag, Freiburg, 1992), koji je na str. 251. pod zajednički potpis za više slika, među kojima je i Židovka bez očiju, stavio: »Različite metode ubijanja u Jasenovcu«, i u knjizi »Jasenovac - das jugoslavische Auschwitz und der Vatikan« (Ahrman-Verlag, Freiburg, 1993), str. 146. u potpisu slike br. 10: (»Oči ove seljanke izvađene su za zbirku očiju Ante Pavelića«).

Kako je partizanski masakr pripisan ustašama

U nizu fotografija, kojima se desetljećima nakon završetka Drugoga svjetskog rata manipuliralo u historiografiji i koja je postala »prepoznatljiva« za ustaške zločine u jasenovačkome logoru, jest i ona s prizorom žrtava izbačenih na obalu Save, F-9. O njoj Nataša Mataušić u djelu: »Jasenovac - fotomonografija« (Spomen-područje Jasenovac, Jasenovac, 2008) piše: »I ona se vrlo često upotrebljava za ilustraciju zločina počinjenih u KL Jasenovac. Tako i autor drugog stalnog postava Memorijalnog muzeja u Jasenovcu u svojoj knjizi, zborniku dokumenata objavljuje netočan opis: 'Žrtve ustaških zločina u Jasenovcu' (Antun Miletić: »Koncentracioni logor Jasenovac 1941-1945: dokumenti«, knjiga I, Narodna knjiga, Beograd, 1986, str. 403., op. T. V.). Ali, fotografiju ne donosi u izvornom obliku. **Desni dio fotografije je izrezao** (šva su isticanja moja, T. V.) tako da se ne vidi ženska noga u cipelama s visokom potpeticom« (Mataušić, isto, str. 21).

Pobjednici pišu povijest!

Zašto su Dragoje Lukić i Antun Miletić, autori stalnog postava Memorijalnog muzeja u Jasenovcu, to učinili? Zbog vrlo jednostavnog, ali krajnje znanstveno-nepoštenog i zlonamjerno-krivotvornog razloga. Bilo im je potpuno jasno da jasenovačke zatočenice nisu mogle imati visoke potpetice, jednako kao što ni pogubljeni muškarci, zatočenici na istoj slici, nisu nosili vojničke odore i cipele (cokule), pa su je morali nekako prilagoditi vlastitim »okvirima«. Osim toga, s tom je fotografijom nužno povezati još jednu vrlo važnu činjenicu koju spominje autorica Mataušić: »Državna krugovalna postaja Zagreb izvijestila je 6. svibnja 1945. godine da su prigodom ulaska u Sisak partizani ubili oko 400 građana« (Mataušić, isto, str. 23).

Dakle, najvjerojatnije je riječ upravo o tim žrtvama partizanskih poslijeratnih pogubljenja u Sisku, u to doba uobičajenim i čestim u svim dijelovima Hrvatske, koja su onda pripisana ustašama u jasenovačkom logoru. Ne preostaje drugo nego se prisjetiti stare izreke kako pobjednici pišu povijest.

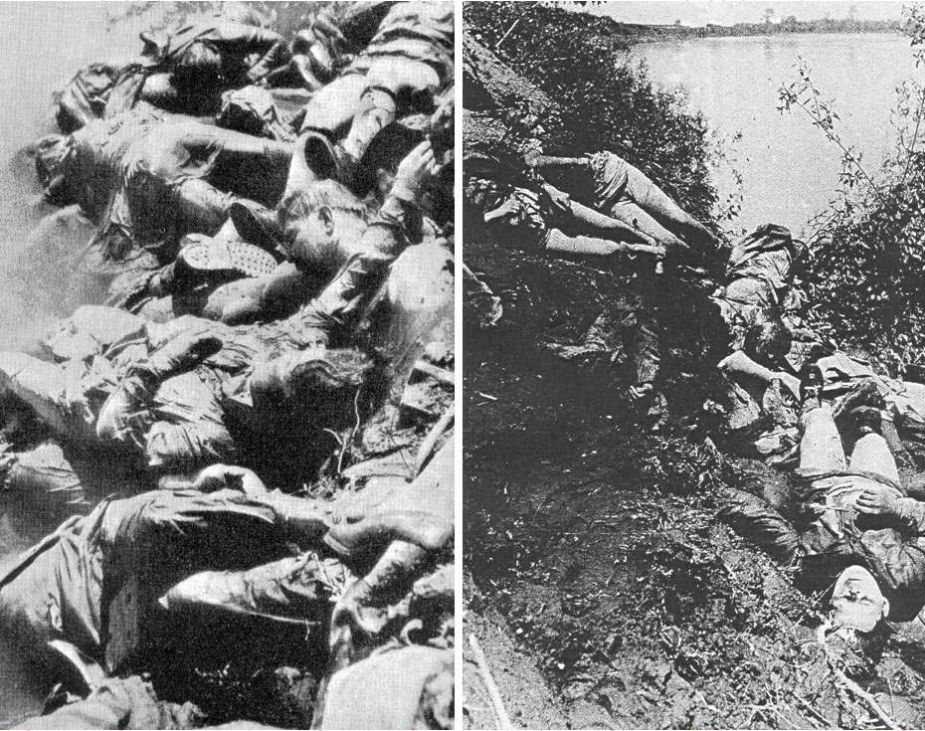
No, vidjevši užasan prizor na savskoj obali kod Siska, danas nitko neće ni slučajno postaviti pitanje o počiniteljima zločina jer se unaprijed »zna« da su to ustaše i da »oslobodioci«, prema tvrdnjama najviših državnih dužnosnika u sadašnjoj Hrvatskoj, takvo što nisu mogli počinuti.

Za to su se potrudili i brojni znanstveni »autoriteti« koji su domaćoj i svjetskoj javnosti podastri izokrenutu povijesnu »istinu«.

Zahvati srpskopравoslavноg episkopa

Tako je, u feljtonu često spominjani, Vladimir Dedijer u djelu »The Yugoslav Auschwitz and the Vatican: the Croatian massacre of the Serbs during World War II« (Prometheus Books, Buffalo New York, Ahriman-Verlag, Freiburg, 1992) na str. 253. objavio spomenutu fotografiju sa zajedničkim potpisom za više slika: »Različiti načini ubijanja u Jasenovcu«. Isti je autor i u knjizi na njemačkome: »Jasenovac - das jugoslavische Auschwitz und der Vatikan«, (Ahriman-Verlag, Freiburg, 1993) na str. 146. objavio fotografiju pod br. 11: bez potpisa.

U knjizi srpskopравoslavноg episkopa Atanasija Jevtića »Velikomučenički Jasenovac poslije Jasenovca« (Univerzitetски obrazovni pravoslavni bogoslovni Hilendarski fond, Beograd, Valjevo,

Fotografije F-9 i F-10 brojni autori objavljuju u kontekstu jasenovačkih žrtava, iako one na prvoj slici sigurno nisu a na drugoj je vrlo upitno čije su

1995) u poglavlju »Pjesme o Jasenovcu« na str. 357. objavljena je sporna fotografija bez potpisa, ali s posebnim zahvatima. Naime, riječ je samo o dijelu slike izokrenutoj 90 stupnjeva udesno, tako da na prvi pogled djeluje kao da je riječ o potpuno novoj slici, a njezin dio na kojoj je u izvorniku ženska noga s cipelom i visokom potpeticom - jednostavno je izrezan.

I Esad Papračan-Podrinjski objavio je spomenu tu fotografiju u svom djelu »Krvavo polje Jasenovac« (Guslarsko društvo »Filip Višnjić«, Goražde, 1986) na str. 32. s potpisom: »Žrtve ustaškog bestijanja izvučene iz rijeke Save«.

Branimir Stanojević se također pridružio tom krugu »znanstvenika« objavivši fotografiju s kratkim potpisom: »Granik. Žrtve« («Ustaški ministar smrti - Anatomija zločina Andrije Artukovića«, 2. izdanje, »Nova knjiga«, Beograd 1986).

Internetska stranica Američkoga memorijalnog muzeja holokausta u Washingtonu, www.ushmm.org, donosi sliku s potpisom: »Žrtve ustaških zločina (hrvatskih fašista) na obalama rijeke Save. Jasenovački koncentracijski logor (Jugoslavija) između 1941. i 1945.«

»350.000 ljudi, žena i djece«?

Fotografija F-9 samo je jedna u nizu fotografija o zločinu u Sisku koje se vezuju uz jasenovački logor. Naime, brojni autori o jasenovačkim zločinima često objavljuju i fotografiju F-10, čija je izravna veza s Jasenovcem najblaže rečeno upitna jer se baš ničim ne dokazuje da je riječ o jasenovačkim zatočenicima. O njoj autorica Mataušić piše: »Jedna iz serija fotografija zločina u Sisku prezentirana je i na pokretnoj izložbi Spomen-područja Jasenovac iz 1988/89. pod nazivom *Mrtvi živima oči otvaraju*, čiji su autori također Lukić i Miletić, uz opis: 'Obala od leševa. Lijeva strana rijeke Save ispod Jasenovca'« (Mataušić, isto, str. 23).

Ponovno je za ilustraciju o rasprostranjenosti fotokrivotvorina o jasenovačkim zločinima potrebno spomenuti barem neke autore. Tako je jedan od tobože najvećih autoriteta o ovoj problematici, ali već priličan broj puta spominjani Antun Miletić u djelu »Koncentracijski logor Jasenovac 1941-1945: dokumenti« (knjiga II, Narodna knjiga, Beograd, 1986) na str. 925. objavio fotografiju F-9 s opisom: »Ustaše su prije svog bijega iz Stare Gradiške, Jasenovca i Siska poubijali sve preostale zatočeničke.«

Istu je sliku objavio i, također već često spominjani, Milan Bulajić u knjizi »Tudjarn's 'Jasenovac myth': genocide against Serbs, Jews and Gypsies« (Stručna knjiga, Beograd, 1994) u poglavlju »Logor smrti«, bez potpisa.

A Egon Berger u svojoj knjizi »44 dana u Jasenovcu« (Grafički zavod Hrvatske, Zagreb, 1966) donosi fotografiju F-10 s potpisom na str. između 64. i 65: »Nakon povlačenja u strahu pred osvetom zatočenika, ustaše su počeli s likvidiranjem ostataka logoraša koji su do tada preživjeli krvavi teror.«

Dragoje Lukić u djelu: »Rat i djeca Kozare« (Narodna knjiga, Beograd, 1979) na str. 49. u opisu fotografije F-10 predstavlja se i kao (opskurni) kvazimatematicar koji nema potrebe dokazivati svoje brojeve: »Na Gradini, desnoj obali Save u toku rata ubijeno je 350.000 ljudi, žena i djece. Gradina je najveće ratno groblje u Jugoslaviji.«

Vjesnik je objavio fotografiju F-11 pripisujući zločin ustašama, ali gotovo dva tjedna nakon partizanskih egzekucija u Sisku

Miletić i fotografiju F-10 objavljuje u citiranome djelu s potpisom: »Svakodnevni prizori na obalama Save u godinama ustaških zločina u Jasenovcu« (Miletić, isto, knjiga II, str. 585).

U djelu Nataše Mataušić »Jasenovac 1941-1945. Logor smrti i radni logor« (Jasenovac - Zagreb, 2003) prije njezinih novijih znanstvenih spoznaja, ispod fotografije F-10 na str. 90. napisano je: »Na obali rijeke Save, Logor III Ciglena, svibanj 1945. Leševi ubijenih žena.«

Podudarnost ustaškoga i Vjesnikova broja

I treća se »sisačka fotografija«, F-11, često koristi za ilustraciju o zločinima u jasenovačkom logoru, premda i njezina izravna veza s Jasenovcem također nije ničim dokazana. Ne samo da su opet upitni odjeća i obuća »jasenovačkih zatočenika«, nego je znakovito da je fotografija objavljena u »Vjesniku« br. 25, od 19. svibnja 1945, dakle - nakon već spomenutoga partizanskog masakra u Sisku. I zapanjujuća je podudarnost da Vjesnikov naslov spominje gotovo isti broj žrtava zločina, o kojemu je u jednome od svojih posljednjih javljanja izvijestila ustaška Državna krugovalna postaja Zagreb. Naime, kao što je već citirano, ustaše su 6. svibnja 1945. upozorili da su prigodom ulaska u Sisak partizani ubili **oko 400 građana** (F-9), a »Vjesnik« je tri naest dana kasnije objavio naslov: »Ustaški koljači poubijali su u Sisku noć prije svoga povlačenja **oko 400 građana i seljaka**.« Stari bi Latini rekli: »Sapienti sat!« («Pametnomu dosta!»)

No, to nije smetalo Egonu Bergeru da u svom djelu »44 dana u Jasenovcu« (Grafički zavod Hrvatske, Zagreb, 1966) objavi fotografiju F-11 s potpisom na str. između 64. i 65: »Prilikom povlačenja ustaše su ostavljali za sobom perspektivu koju su i najavljivali vraćajući se u prodanu domovinu: perspektivu smrti.«

Vladimir Dedijer je istu fotografiju objavio u svim svojim knjigama o jasenovačkom logoru na

srpskom, engleskom i njemačkom jeziku s istim potpisom: »Prije odlaska iz Stare Gradiške, Jasenovca i Siska ustaše su poubijali sve preostale logoraše kao što pokazuje jedna od masovnih grobnica na slici - iz privatne kolekcije« («Vatikan i Jasenovac: dokumenti», Rad, Beograd, 1987, slika br. 13, između stranica 352-353; »Vatikan i Jasenovac: dokumenti«, Rad, Beograd, 1987, slika br. 13, između str. 352-353;

»The Yugoslav Auschwitz and the Vatikan: the Croatian massacre of the Serbs during World War II«, Prometheus Books, Buffalo New York, Ahriman-Verlag, Freiburg, 1992, str. 308; »Jasenovac - das jugoslavische Auschwitz und der Vatikan«, Ahriman-Verlag, Freiburg, 1993, slika br. 14, na str. 194).

Isto su to učinili i neki drugi autori.

Kako je "titovka" zamijenjena ustaškom kapom

Nataša Mataušić problematizira u svojoj knjizi: »Jasenovac - fotomonografija« (Spomen-područje Jasenovac, Jasenovac, 2008) i gotovo nezabilaznu fotografiju F-12 u brojnim uracima o jasenovačkome logoru: »Vrlo često objavljivana fotografija u tisku **sa sasvim netočnom legendom** (sua su isticanja u tekstu moja, T. V.): 'Odvođenje naroda u logor'. Prikazuje nepreglednu kolonu žena na prašnom neasfaltiranom putu, predvođenu ustaškim vojnikom. To su uglavnom mlađe žene sa zavezljajima u rukama. Pitanje koje se nameće samo od sebe, ukoliko navedeni opis smatramo istinitim je: 'A gdje su djeca i starci?' Jer u logor su nakon kozaračke ofenzive u srpnju 1942, a prema bezbrojnim sjećanjima, odvođeni svi zajedno. Stoga je vjerojatnije da se radi o odvođenju žena iz logora Stara Gradiška na prisilni rad u Njemačku, putem iz logora prema Okučanima gdje se nalazila najbliža željeznička postaja. Zanimljivo je da je ova fotografija najčešće objavljivana **rezanjem krajnje lijevog dijela** na kojima se vidi grupa muškaraca, seoska zaprežna kola i starija ženska osoba porred neke domaće životinje« (Mataušić, isto, str. 204).

Tko su žene sa svežnjevima?

Citirana je kritička primjedba logička i argumentirana, no čini se, samo djelomično točna,

jer je već površnom analizom fotografije lako je zaključiti kako žene u koloni nikako ne mogu biti zatočenice jasenovačkoga (ili bilo kojega drugog) logora. Naime, one su čiste i uredne, očito dobro uhranjene, sve s obućom na nogama, a njihova odjeća pokazuje da su iz bogatijih i materijalno dobro situiranih obitelji.

To potvrđuje i druga slika F-13, također često rabljena u kontekstu odvođenja žena u jasenovački logor, koja prikazuje istu kolonu samo iz drugoga kuta, na kojoj žene nose bijele svežnjeve i kapute u rukama.

Na tim dvjema slikama posebnu pozornost privlači naoružani vojnik koji prati cijelu kolonu, jer on svakog i malo objektivnijeg analitičara neodoljivo podsjeća na partizanskog vojnika s tzv. »titovkom« (karakterističnom partizanskom kapom sa zvijezdom petokrakom) na glavi. No, budući da se ne zna gdje je snimljena fotografija, tko je točno na njoj, odakle je kolona krenula i koje je njezino krajnje odredište, sa potpunom se sigurnošću ne može ništa ustvrditi, ali cijeli prizor upućuje na zaključak kako je riječ o poslijeratnom odvođenju, najvjerojatnije, folksdojčerskih žena i djevojaka na prisilni rad u ondašnji Sovjetski Savez. Naime, prema istraživanjima Radne skupine za dokumentaciju Kulturne

zaklade Donaušvaba iz Münchena (Herbert Prokle, Georg Wildmann, Karl Weber i Hans Zonleitner), jugoslavenske su vlasti nakon rata izručile sovjetskim vlastima za rad u rudarskim i industrijskim oblastima u Ukrajini oko 12.000 pripadnika njemačke manjine, od kojih je bilo oko 4.000 žena između 18 i 40 godina (v. »Genocid nad njemačkom manjinom u Jugoslaviji 1944-1948, Beograd, 2004). Svi su oni, prema istom istraživanju, muškarci odvojeni od žena transportirani u osam željezničkih kompozicija, od kojih je svaka bila sastavljena od četrdesetak teretnih vagona.

Ista kolona bez »spornog«
Naoružanog vojnika - pratitelja

Tako i Vladimir Dedijer već na naslovnici djela »The Yugoslav Auschwitz and the Vatikan: the

Croatian massacre of the Serbs during World War II« (Prometheus Books, Buffalo New York; Ahroman-Verlag, Freiburg, 1992) donosi fotografiju F-13, također na str. 243, s potpisom: »Srpske žene i djevojke na putu prema koncentracionom logoru.« Istu sliku s istim potpisom objavljuje i u knjizi: »Jasenovac - das jugoslavische Auschwitz und der Vatikan« (Ahriman-Verlag, Freiburg, 1993), na str. 146 pod br. 1.

Premda nastoji argumentirano osporiti jasenovački mit, posebice što se tiče prešućene svaki-danšnice i službenog broja žrtava, Mladen Ivezić u svom djelu »Jasenovac: brojke« (Vlastita naklada, Zagreb, 2003), preuzima fotokrivotvorinu F-13, pa na str. 94. donosi potpis: »Nepregledne kolone na cestama praćene hrvatskom vojskom...«

Za srpskopравoslavноg episkopa Atanasija Jevtića također nema dvojbe odakle su žene u koloni (on je u njoj uspio vidjeti i djecu) i kamo ih vode, jer u djelu »Velikomučenički Jasenovac poslije Jasenovca« (Univerzitetski obrazovni pravoslavni bogoslovni Hilendarski fond, Beograd; Valjevo, 1995) na str. 102. objavljuje istu fotografiju s tvrdnjom: »Odvođenje srpskih žena i djece iz Bosne u logor Jasenovac.«

Kolona žena i djevojaka snimljena iz različitih kutova (F-12 i F-13) baš ni po čemu ne upućuje na zaključak o odvođenju u jasenovački logor

»Stotine tisuća ljudskih nogu...«

Međutim, »titovka« je kod gotovo svih autora o jasenovačkom logoru uglavnom zamijenjena ustaškom kapom, pa tako brojni autori bez ikakvih problema ističu kako slike prikazuju odvođenje žena u Jasenovac.

Mirko Peršen u knjizi »Ustaški logori« («Stvarnost», Zagreb, 1966) u naletu emocija ispod fotografije F-13 na str. 97. spominje fantastičan broj »ljudskih nogu«: »Od travnja 1941. ustaškom državom putuju vlakovima i pješice prema logorima smrti bezbrojne kolone. Stotine tisuća ljudskih nogu kreće posmrtnim koracima prema Jasenovcu, Jadovnu, Gradiški i drugim logorima uništenja.«

Antunu Miletiću je također dobro znano odrediti kolone pa u djelu »Koncentracioni logor Jasenovac 1941-1945: dokumenti« (Narodna knjiga, Beograd, 1986) u svesku III. na str. 138. donosi: »Masovno odvođenje žena u koncentracioni logor Jasenovac.«

Web-stranica *jasenovac-info.com* u poglavlju »Jasenovac - Donja Gradina, Industrija smrti 1941-1945« (Galerija Arhiva Republike Srpske) o fotografiji F-12 je kratka i jasna: »Transportiranje u logor.«

Djelo skupine autora namijenjeno inozemnim posjetiteljima i čitateljima »Jasenovac Memorial Site« (Spomen područje Jasenovac, Jasenovac, 2006) na str. 57. također objavljuje fotografiju F-13 s potpisom: »Kolona žena iz logora Stara Gradiška na putu za prisilni rad u tuđinu, ljeta 1942.«

I u djelu Nataše Mataušić »Jasenovac 1941-1945. Logor smrti i radni logor« (Jasenovac - Zagreb, 2003) objavljena je ista fotografija i na naslovnici i na str. 106.

»Gadovi«, »ustašoidi« i slični

Da su pojedini autori osjetili kako nešto ipak »ne štima«, dokazuje i treća fotografija, F-14, koja pokazuje početak iste kolone, ali bez »problematičnog« naoružanog vojnika - pratitelja. Njegovom eliminacijom puno je prihvatljiviji opis slike da je riječ o sprovođenju kolone na rad u

Njemačku, kao što to čini Radovan Trivunčić u djelu »Jasenovac i jasenovački logor« (3. dopunjeno izdanje, Spomen-područje Jasenovac, Jasenovac, 1972), koji objavljuje fotografiju na str. 19. s potpisom: »Nakon što su im djeca oduzeta, kolona žena na putu na prisilan rad u Njemačku.«

Isto to čini i Đorđe Đurić u uratku »Europom između žica« (Spomen-područje Jasenovac, Jasenovac, 1973) na str. 60. s potpisom: »Na cesti Stara Gradiška - Okučani 1942. godine - Žene otpremaju na prisilan rad u Njemačku.« No, kao što je očito, on sliku locira, za razliku od prethodnog autora Trivunčića koji govori uopćeno i ne navodi gdje je ona načinjena. Usporedba njihovih opisa pokazuje da je na djelu uobičajeni i opće prihvaćeni odnos velikog broja autora prema tobožnjim »jasenovačkim« fotografijama, ali koji je u biti krajnje nepošten, u puno slučajeva i zlonamjerno krivotvoriteljski. Na djelu je, prvo, izostanak bilo kakve namjere ili barem pokušaja da se one znanstveno verificiraju i, drugo, ostvarivanje unaprijed zadanog cilja, tj. vizualnog efekta pod svaku cijenu. Povijesnoj je istini u toj priči namijenjena potpuno beznačajna i sporedna uloga. Stoga je i spomenutim autorima u trima fotografijama F-11, F-12 i F-13 zapravo potpuno svejedno prikazuju li one kolonu žena na nepoznatome mjestu prema nepoznatome određištu, ili na nepoznatome mjestu prema nepoznatome koncentracijskom logoru, ili na nepoznatome mjestu prema koncentracijskom logoru Jasenovac, ili iz Bosne u logor Jasenovac, ili iz logora Stara Gradiška prema Okučanima, ili bilo što drugo, jer su svjesni da su imali i danas imaju silno političko i medijsko pokriće. Znaju da su svima onima koji dovode pod upitnik njihove ničim dokazane tvrdnje danas u Hrvatskoj namijenjeni nimalo ugodni nazivi u javnosti: »gadovi«, »ustašoidi«, »revizionisti« i sl.

Opisi fotografija s unaprijed zadanim ciljem

U nedostatku izvornih fotografija iz jasenovačkoga logora i o jasenovačkome logoru brojni su se autori, kao što je očito iz dosadašnjih nastava, »snalazili« u slikovnim prikazima kako su znali i umjeli, ne vodeći pri tome preveliku brigu o njihovoj istinitosti i utemeljenosti ili o nekakvoj znanstvenoj metodologiji. Kao da im je najvažnije bilo veliko zlo koje se dogodilo prikazati još većim zlom a odgovornost za počinjene zločine protegnuti do neslućenih razmjera - na cijeli narod, na sve njegove naraštaje, i prošle i buduće. Stoga samo na prvi pogled zvuči gotovo nevjerojatno da su u jednoj, tobože, znanstveno mjerodavnoj knjizi o jasenovačkome logoru od gotovo 900 stranica objavljeni stihovi: »Srbin u Hrvata spozna lažnog brata, života nam više nema uz Hrvata« (završetak pjesme Milke Babić: »Jasenovac 1941-1945«, dr. Milan Bulajić: »Jasenovac: ustaški logor smrti/srpski mit?«, Muzej žrtava genocida, Beograd, 1999, str. 863).

Komisije ne spominju prizor

Vođeni takvim »znanstvenim« motivima, brojni su autori jednostavno povezivali s Jasenovcem one fotografije koje su im se učinile prikladne, koje su smatrali što šokantnijima, koje su im slučajno došle »pod ruku«, koje su bile u skladu s unaprijed zadanim ciljem itd.

Jedna od njih je i F-15, o kojoj Nataša Mataušić u djelu »Jasenovac - fotomonografija« (Spomen-područje Jasenovac, Jasenovac, 2008) piše: »Fotografiju leševa muškaraca ispred dvostrukog reda bodljikave žice koristila sam na svojoj već spomenutoj izložbi uz opis: 'Leševi logoraša nakon proboja 22. travnja 1945'. Što je u tom opisu sporno? Kao prvo, proboj je izvršen iz

zgrade u istočnome dijelu logora koji nije bio ograđen bodljikavom žicom (sva su isticanja moja, T. V.). U opisima logora nigdje se ne spominje ni drvena baraka koja bi se nalazila u tom dijelu logora (na fotografiji u centru gore). Nadalje, niti jedna od tri komisije za utvrđivanje zločina koje su bile u logoru sa zadatkom 'snimanja' zatečenog stanja ne spominju u svojim izvještajima ovakav prizor, koji zasigurno ne bi ostao nezabilježen. Osim toga, svi leševi koje su zatekli bili su u fazi raspadanja, što ovi na fotografiji nisu. Kada je snimljena ova fotografija, tko ju je snimio i da li ona doista pokazuje leševe u KL Jasenovac, pitanja su na koja se ne može sa sigurnošću odgovoriti« (Mataušić, isto, str. 40).

Nije ulazio, ali je čuo krikove zatočenika!

Pod krivotvoriteljskim nastojanjem brojnih autora o Jasenovcu, kao što je već istaknuto, podrazumijeva se i proizvoljno i neutemeljeno opisanje malobrojnih fotografija, koje su doista snimljene u logoru. Jedna je od njih, najčešće rabljena u tom smislu, F-16, koja doista prikazuje dio jasenovačkoga logora - Ciglanu u kojoj su, nije teško već iz naziva zaključiti, zatočenici proizvodili cigle. I premda izjave tobožnjih svjedoka o spaljivanju zatočenika same jedna drugu pobijaju, to nije smetalo kasnije jasenovačke »znalce« i »svjedoke« da iznesu kategoričke tvrdnje.

Tako je Ilija Ivanović u djelu »Svjedok jasenovačkog pakla« (Jasenovac, Spomen-područje, 1988) napisao: »Ostaci peći za pečenje cigle koja je korištena kao krematorij.«

Nikola Nikolić: »Jasenovački logori: u paklenom kotlu« (Vlastita naklada, Zagreb, 1968) objavio

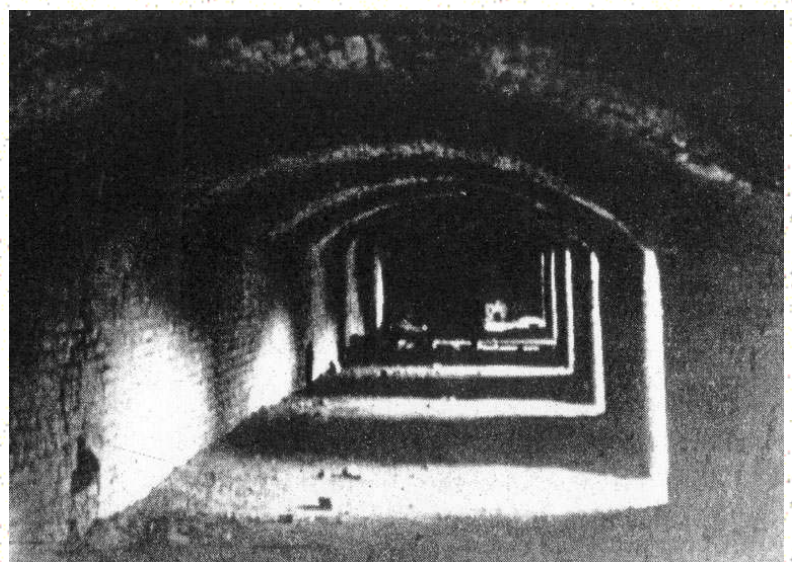
je na str. 91 fotografiju s potpisom: »Tunel užasa smrti! Peći za spaljivanje zaklanih i živih.« Isti ju je autor objavio i u svom djelu na slovenskome: »Taborišče smrti Jasenovac« (Borec, Ljubljana, 1969) na str. 77 s potpisom: »'Keramika', predor strahot in smrti, kjer su sažigali mrtve i žive. Ta obrat je pričel delovati pozimi 1941. in je delal do spomladi 1942.« No, citirane se tvrdnje ne bi mogle odnositi ni na tzv. Picilijevu peć, koja je sagrađena unutar logora u veljači 1942. i srušena već u svibnju iste godine. Naime, izjave »svjedoka« koji spominju brojku od nekoliko tisuća do 40.000 spaljenih pobijenih, živih i poluživih ljudi, žena i djece u Picilijevoj peći, ne samo da se temelje uglavnom na usmeno predaji (»čulo se«, »pričalo se« i sl.) nego su

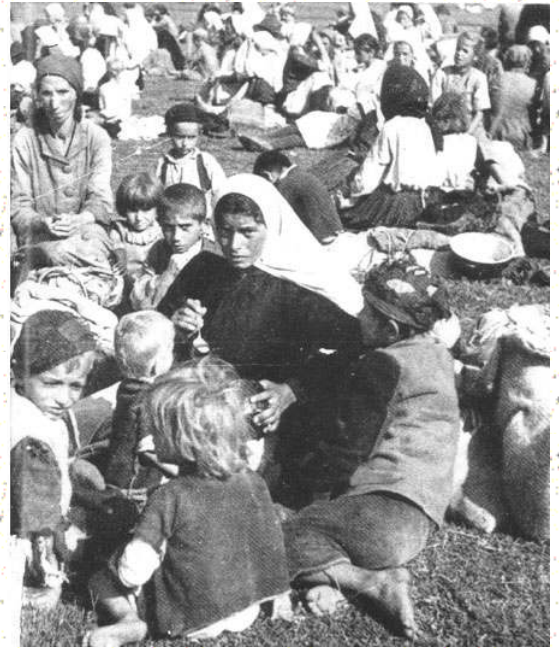
prepune proturječja i apsurda. No, to zaslužuje posebnu raspravu, ali za ilustraciju dobro je navesti barem jedan primjer. Zatočenik XY kao »svjedok« je nakon završetka rata ustvrdio: »Znam da je u logoru bila peć za spaljivanje zatočenika. Ja nikada nisam u tu prostoriju ulazio, ali sam čuo krikove zatočenika koji su odvođeni u tu peć i spaljivani« (Antun Miletić: »Koncentracijski logor Jasenovac 1941-1945: dokumenti«, Narodna knjiga, Beograd, 1986, knjiga 3, str. 495). Na prvi pogled sve je vrlo uvjerljivo i utemeljeno, osim što je »svjedok« doveden u Jasenovac 21. prosinca 1943, a Picilijeva je peć srušena, kao što je spomenuto, prilično ranije - u svibnju 1942!

Pomnijom analizom fotografije F-15 sa sigurnošću se može ustvrditi da na njoj nisu snimljene žrtve proboja jasenovačkih zatočenika i da ničim nije uopće dokazana njezina veza sa jasenovačkim logorom, kako to tvrde neki autori

Na fotografiji F-16 doista je prizor iz jasenovačkoga logora (tzv. Ciglana), ali izjave o tobožnjem spaljivanju zatočenika prepune su proturječja i apsurda

Prizore izbjeglica - kozaračkih žena i djece - na fotografijama F-17 i F-18 neki autori krivotvori teljski prikazuju kao prizore u jasenovačkome logoru

SPC o »djeci u logoru«

Zločine nad djecom, ako se izuzmu patološki slučajevi, nijedan normalan ljudski razum nikada, ničim i nikako ne može, ne samo opravdati nego i razumjeti ili pokušati racionalno shvatiti. Nema tog općeg, višeg, ideološkog, političkog, nacionalnog, vjerskog, crkvenog ili bilo kojeg drugog interesa koji bi mogao sprati krv nevinog djeteta s ruku zločinca, bez obzira je li riječ o ubijenom petogodišnjem dječaku zagrebačkoga Židova, desetogodišnjoj curici kozaračke Srpkinje i šesnaestogodišnjem sinu bosanskoga Roma, ali jednako tako i dvadesetogodišnjoj kćerki ustaškoga ministra! Neki autori uradaka o jasenovačkome logoru bili su itekako svjesni te činjenice, pa su nastojali pod svaku cijenu bez potrebe znanstveno-povijesnog utemeljenja ilustrirati tu temu, svjesni razumljivih, očekivanih i iznimno jakih emocija. No, jednako tako očigledno je da nisu bili opterećeni pitanjem: Koliko je upravo zbog svega toga to moralno opravdano i ispravno?

Tako je Ilija Ivanović u djelu »Svjedok jasenovačkog pakla«, (Jasenovac, Spomen-područje,

1988) objavio sliku F-17, zapravo tek njezin dio, koja prikazuje veliku skupinu žena i djece na otvorenom, očito na nekakvoj livadi, s vrlo preciznim potpisom: »Kratak predah na putu u **Jasenovac**.«

Druga fotografija, F-18, koja pokazuje isti prizor ali iz drugog kuta, objavljena je na internetskoj stranici Odbora za Jasenovac Arhijerejskog sinoda Srpske pravoslavne Crkve iz Beograda »jasenovac-info.com«, na kojoj je dobila još konkretnije značenje: »Djeca u logoru« (Odjeljak: »Jasenovac - Donja Gradina, Industrija smrti 1941-1945«, Galerija Arhiva Republike Srpske«).

O obje fotografije autorica Mataušić piše predmnijevajući tek gdje bi one mogle biti snimljene: »Majke s djecom (srpsko pravoslavno stanovništvo - izbjeglice s Kozare) u sabirnom logoru kod **Mrake**, ili na sajmištu kod **Daruvara**, srpnja 1942« (Mataušić, isto, str. 202).

Dakle, gdje god bile snimljene spomenute fotografije, jedno je neprijeporno: u Jasenovcu sigurno nisu.

Besramno manipuliranje dječjim stradanjima

Na kraju feljtona potrebno je reći kako su poslijeratne komunističke vlasti u Jugoslaviji izravno odgovorne za silno mnoštvo povijesnih krivotvorina, među kojima su, dakako, i fotokrivotvorine. One su osnovale različite komisije za istraživanje zločina na svim razinama: državnoj, republičkim, okružnim i gradskim, koje su, između ostaloga, imale zadaću pripremiti dokumentaciju ne samo o stvarnim nego i o tobožnjim zločinima, u cilju eliminiranja svih ideoloških protivnika.

Komisije za zločine - zločinačke organizacije

U tome poslu utvrđivanje povijesne istine i nije im bilo u prvome planu jer im je, dakle, najvažnije bilo opravdati masovna smaknuća i uklanjanje iz javnoga života velikog broja političkih i svjetonazorskih neistomišljenika. Stoga se bez pretjerivanja može reći da su te komisije za utvrđivanje zločina okupatora i njihovih pomagača u velikoj mjeri bile zločinačke organizacije jer su svojim potpisima izravno krive za smrt tisuće nevinih osoba, bez obzira što su nakon toga njezini članovi dugi niz godina bili, koje li ironije, pravni uglednici u jugoslavenskomu (i hrvatskome) javnome životu zauzimajući i vrlo visoke pozicije u promicanju tzv. države prava i zakona. Imajući u vidu i silno mnoštvo ideoloških poslušnika: znanstvenika, »(prvo)boraca«, književnika, novinara, sitnih partijskih dužnosnika, dodvoravatelja, karijerista, tobožnjih svjedoka i sličnih, ne treba se čuditi zapanjujućoj količini krivotvorina, ne samo o jasenovačkome logoru, broju žrtava u njemu i sličnim, uvjetno rečeno, »visokim« temama, nego i krivotvorina o običnim, široj javnosti nepoznatim ljudima.

Krivotvoriteljska »magna charta«

Konkretno i vezano za našu temu, knjižica »Zločini u logoru Jasenovac« (koju je izdala Zemaljska komisija za istraživanje zločina okupatora i njihovih pomagača g. 1946. u Zagrebu) je »magna charta«, vrelo i inspiracija, početak i zadaća krivotvoriteljstva vezanog za jasenovački logor. Kakve znanstveno mjerodavne sadržaje ona nudi, najbolje govore njezini objavljeni reci:

»Neki svjedoci tvrde (sva su isticanja moja, T. V.) da je u Jasenovcu postojao stroj u kojem su ustaše gnječili ljude, dapače i 'pila', kojom su žive ljude prepilili« (isto, str. 27).

»Jednom sam prilikom čuo kako se jedan ustaški stražar, stariji čovjek, imenom Jozo, hvalio pred svima kako je njemu pravi užitek kad kolje partizansku djecu i kako on za zabavu pokolje svaku večer 10-20 djece« (isto, str. 25-26).

»Za ono deset dana pokopao sam s drugovima oko 3000 lešina« (isto, str. 25).

»Saznao sam od prijašnjih starih logoraša, očevidaca (!?), kako su ustaše jednoj trudnoj ženi rasporili trbuh i izvadili dijete, a drugoj netrudnoj otvorili trbuh, pa joj to dijete u trbuh ugurali« (isto, str. 27).

»Bio sam prisutan kada je Mujica izrezao jednoj žrtvi na leđima kajiše kao uzde i onda je tjerao okolo natežući je za uzde« (isto, str. 25).

»Prema iskazima svjedoka, broj žena i djece (spaljenih u tzv. Picilijevoj peći, op. T. V.), koji

su dovedeni iz logora u Staroj Gradiški, kreće se oko 5000, a žena i djece, koji su dovedeni iz drugih logora i krajeva penje se na 10000« (isto str. 48).

»Nadalje su ubijali metanjem drvenih klinova u usta. Klin se stavio u usta okomito, a tada bi ustaša udario sjekirom po bradi i klin je izašao napolje na tjemenu« (isto, str. 24).

»Navodimo niže nekih pedesetak masovnih zločina, koje su ustaše počinili u Jasenovcu, pa ako broju žrtava, koje su stradale kod tih pokolja, pribrojimo one zatočenike, koji su stradali pojedinačno, dobit ćemo cifru od oko 500-600.000« (isto, str. 38).

Cijelo komisijino izvješće, sastavljeno u Zagrebu 15. studenog 1945. a objavljeno u citiranoj knjižici, potpisali su predsjednik komisije dr. Venceslav Celigoj i tajnik dr. Ante Štokić, nakon čega se krenulo u potragu za dokazima pod svaku cijenu (pa i krivotvoriteljsku). Stoga se npr. ne treba čuditi da su slike pogubljenja dvojice uhićenih slovenskih partizana odrubljivanjem glava od strane njemačkih vojnika (v. F-2, F-3 i F-4 u drugom nastavku feljtona) smještene u jasenovački logor, jer je komisija u knjižici o Jasenovcu doslovce objavila: »Zatim su ubijali udarcima sjekire po vratu« (isto, str. 24).

Krivotvoriteljska »poslastica« su fotografije F-19, F-20, F-21 i F-22, koje pojedini autori redovito stavljaju u kontekst jasenovačkoga logora, iako je dokazano da su na njima prizori iz Dječjeg doma u Jastrebarskom

Popis samo prijezira dostojnih

(Foto)krivotvoritelji u silnom nastojanju da dokažu svoju ideološku vjernost i »savjesnost« pogazili su sve granice moralnosti i ljudskoga dostojanstva besramno manipulirajući čak i dječjim patnjama. Konkretno, slike F-19, F-20, F-21 i F-22 stavljali su u kontekst jasenovačkoga logora znajući da one nemaju nikakve veze s njime jer su snimljene na potpuno drugome mjestu. S takvim »znanstvenicima« doista nema smisla raspravljati nego ih treba samo s gnušanjem i prijezirom spomenuti i (ne njima, jer od toga nema nikakve koristi, nego javnosti) tek spomenuti kako je riječ o fotografijama iz Dječjeg doma u Jastrebarskom. Tu je temu temeljito obradio Ćiril Petešić u knjizi »Dječji dom Jastrebarsko: dokumenti (1939-1947), (Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1990), argumentirano pobijajući sve monstruoze tvrdnje o tobožnjem ubijanju djece u njemu, njihovu sakaćenju, vađenju njihovih očiju ili stavljanju soli na njihove rane od tamošnjih djelatnika i posebice katoličkih redovnica.

Na tom popisu dostojnih samo prijezira na prvome je mjestu svjetski glasoviti »znanstvenik« Vladimir Dedijer koji je u već puno puta spominjanome djelu »Vatikan i Jasenovac: dokumenti« (Rad, Beograd, 1987) objavio fotografiju F-20 pod rednim br. 14. s potpisom: »U logorima Jasenovac i Stara Gradiška umrlo je oko 8.000 djece - Hrvatski slikopisni tjednik br. 40«.

Slijedi Odbor za Jasenovac Arhijerejskog sinoda Srpske pravoslavne Crkve koji na internetskoj stranici *jasenovac-info.com*, u odjeljku »Jasenovac - Donja Gradina, Industrija smrti 1941-1945, Galerija Arhiva Republike Srpske«, donosi sliku časne sestre F-22 bez potpisa, bez obzira što se nikada i ni od koga i nigdje one ne spominju u kontekstu zločina u jasenovačkome logoru. O toj slici Petešić u svojoj knjizi donosi: »Djeca u dječjem logoru u Jastrebarskom 1942. g. Na slici: s. Gracioza« (Petešić, isto, str. 206).

Na slici je Ruža Petrović iz Režanaca!

»Nedavno je u rubrici 'Fotokrivotvorine o Jasenovcu' objavljena i slika F-8. Osoba na toj slici doista nema s Jasenovcem nikakve veze! Riječ je o Ruži Petrović iz sela Režanci, župa i općina Svetvinčenat u Istri!

»Nedavno je u rubrici 'Fotokrivotvorine o Jasenovcu' objavljena i slika F-8. Osoba na toj slici doista nema s Jasenovcem nikakve veze! Riječ je o Ruži Petrović iz sela Režanci, župa i općina Svetvinčenat u Istri! U ratu, dok se vraćala iz šume, kamo je radnicima ponijela ručak jer su tamo vršili pšenicu, uhvatila ju je njemačka patrola, sprovela u komandu u Svetvinčenat i tamo je komandant donio kratku presudu: Vodite je i strijeljajte! Dva su je njemačka vojnika povela izvan naseljenog mjesta i uživo joj bajunetom izvadili oba oka! Kad je ujutro, još napola živa, nađena, prvu joj je pomoć pružila Fuma Milovan, majka buduće trojice svećenika, od kojih je najmlađi danas biskup Ivan Milovan. Zaprežnim kolima prebacila ju je u Vodnjan na hitnu pomoć, otuda je prebačena u bolnicu u Pulu i tamo joj je

spašen život. Živjela je još više godina nakon rata, osobno sam je poznao i bio u njezinoj kući - ona je obavljala sve kućne poslove i nesmetano se kretala. Na mjestu zločina postavljen joj je spomenik - veliki granitni blok, jedna ulica naše župe nosi njezino ime, a donedavno i dom za nezbrinutu djecu u Puli.

Kao zahvalu za pruženu pomoć, pred kraj rata partizani su složili u jamu Antuna Milovana, supruga spomenute Fume, oca buduće trojice svećenika, istaknutog vjernika i vatrenog narodnjaka»

Milan Milovan, župnik

Srpskopравoslavna internetska stranica objavljuje i sliku F-21, također »ilustrirajući« jasenovački logor.

Istu je sliku u poglavlju o Jasenovcu i Staroj Gradiški objavio na str. 46, s potpisom: »Roditelji su im odvedeni u Njemačku a djeca su bila prepuštena stradavanju«, i Đorđe Đurić u djelu »Europom između žica« (Spomen-područje Jasenovac, Jasenovac, 1973).

Radovan Trivunčić objavljuje sliku F-19 u dva svoja uratka o Jasenovcu, najprije u djelu iz g. 1972: »Jasenovac i jasenovački logor« (Spomen-područje Jasenovac, Jasenovac), na str. 35. s

potpisom: »Djeca bez majki u logoru«, a dvije godine kasnije i u djelu »Jasenovac« (Spomen-područje Jasenovac, 2. izdanje, 1974) na str. 34, s istim potpisom.

Ovome popisu svakako ne pripada Mladen Ivezić, jer on u svom djelu: »Jasenovac: brojke« (Vlastita naklada, Zagreb, 2003), nastoji osporiti uvriježene i nametnute jasenovačke mitove, ali i on, očito, nasjeda na fotokrivotvorinu F-19, pa je u predgovoru između str. XXVI. i XXVII. objavljuje s potpisom: »Iz antifašističkih slikovnica, dobro uhranjena djeca«.

Nakon svih ovih podataka, koji se trebaju još kritički temeljitije raspraviti, nadopuniti i pojašniti, svi kojima je stalo do povijesne istine morali bi se zapitati: Kako učinkovito upozoriti ne samo hrvatsku nego i svjetsku javnost na silno mnoštvo krivotvorina (fotokrivotvorine su tek njezin manji dio) u novijoj historiografiji, je li to uopće moguće učiniti i kako? Ta zadaća, sigurno, prelazi okvire ne samo pojedinaca nego i pojedinih znanstvenih ustanova, i nije ju moguće ostvariti bez volje i sveskolike potpore vladajućih političkih struktura (tj. državnih vlasti). Njima, na žalost, kao da odgovara sadašnja, u velikoj mjeri krivotvorena percepcija novije hrvatske povijesti u svijetu!

I danas

Ivan Tošj

prvim mrakom i danas nad rijekama
nad vodama
lebde rođenice suđenice
a u neko doba noći javlja se Perun
i iz pismohrana
gričkih
varaždinskih
nosi žute papire

bog groma zbraja crne obljetnice
i plače nad nemoći kostiju da ustanu

uz rijeke i niz rijeke
istočnije i zapadnije
južnije i sjevernije
iz nekih jama i bezdana
humaka i gomila
čuju se lanci i mačevi
puške topovi
krici i jauci
kletve i zakletve zakopanih nevolja i
teških poraza

mrtvi mučenici mole Dajboga da ih spasi
varkom koje nema

HRŠAKOVA ZLOČINAČKA PARTIZANSKA BANDA

Stjepan Hršak, partizanski poručnik, obnašao je tijekom 1945. godine dužnost komandanta Vojne OZN-e u Krapini.

U noći s 4. na 5. lipnja 1945. godine osobno je iz franjevačkog samostana i Župnog dvora u Krapini odabrao i izdvojio 21 svećenika. Njegove žrtve te noći su postali:

1. o. Ante KATAVIĆ, župnik, r. 1902.
2. o. Karlo GRABOVIČKIĆ, vikar, r.1912.
3. o. Ivan IVANOVIĆ, kapelan, r. 1916.
4. fra Vitomir MIŠIĆ, bogoslov, r. 1921.
5. fra Domagoj ĆUBELA, bogoslov, r. 1924.
6. fra Alfons KATAVIĆ, maturant, r.1924.
7. fra Paškal VIDOVIĆ, brat laik
8. fra Metod PULJIĆ, župnik, r. 1912.
9. o. Darinko MIKULIĆ, mladomisnik, r.1919.
10. fra Julijan PETROVIĆ, bogoslov, r. 1923.
11. Jozo PERČINLIĆ, kateheta, r.1909.
12. Marijan IVANDIĆ, župnik, r.1902.
13. Miroslav RADOŠ, župnik, r. 1910.
14. Nikola DUVANČIĆ, bogoslov, r.1923.
15. Dragutin TURALIJA, bogoslov, r. 1923.
16. dr. Josip GUNČEVIĆ, ravnatelj gimnazije u Brodu i kateheta, r. 1895.
17. Vjekoslav TERZIĆ, župnik, r.1906.
18. Dragan CAPO, bogoslov, r. 1917.
19. Nikola ILJIĆ, svećenik, r.1913.
20. Stjepan ŠTROMAR, svećenik i kapelan u Mariji Bistrici, r. 1915.
21. Branko KUKOLJA, bogoslov iz Marije Bistrice, r.1921.

Fruki 2006. g. - Lepa bukva: molitva hrvatskih hodočasnika na putu Pakoštane-Haag pod križem iznad jame pobjenog 21 svećenika i blagoslova (snimka: Dragutin Šafarić, Velenje)

Radi se o svećenicima čije je posmrtno ostatke blagoslovio, i na Mace-lju - u nazočnosti nekoliko tisuća vjernika kao i predstavnika Vlade RH i Hrvatskoga sabora - svečano sahranio kardinal Josip Bozanić.

Hrvatski uljudbeni pokret

Udruga za zaštitu prava građana

Pete poljanice 7

10000 Zagreb

Hrvatska

tel: +385 1 29-23-756

fax: +385 1 29-23-757

e-mail: hrvatska.uljudba@gmail.com

www.hrvatskauljudba.hr

www.svakovamdobro.hr

www.borovnicaunas.hr

www.redangus.hr

www.laudonovgaj.hr

Glasnik

Hrvatskog uljudbenog pokreta

Izlazi subotom

Nakladnik:

Poslovna savjetovanja Dragun d.o.o.

Uredništvo:

dr. sc. Tomislav Dragun

glavni urednik

091/33-88-431

Hrvoje Mirković

grafički urednik

091/33-88-432

Lovorka Dragun Mirković, dipl. oec.

za izdavača

091/33-88-433

Priloze slati na adresu:

Zagreb, Pete poljanice 7

hrvatska.uljudba@gmail.com

Idejno rješenje:

© Hrvoje Mirković